

רשומות

הצעות חוק

ה מ מ ש ל ה

12 בספטמבר 2021

1448

ו' בתשרי התשפ"ב

עמוד

הצעת חוק הדואר (תיקון מס' 13), התשפ"ב-2021. 2

הצעת חוק הדואר (תיקון מס' 13), התשפ"ב-2021

- תיקון סעיף 1 1. בחוק הדואר, התשמ"ו-1986¹ (להלן – החוק העיקרי), בסעיף 1 –
- (1) בהגדרה "יוצא", אחרי "כלי טיס" יבוא "כלי רכב";
 - (2) ההגדרות "מדריך הדואר" ו"שירותי דואר בתחום השמור" – יימחקו;
 - (3) בהגדרה "מפעיל", אחרי "כלי טיס" יבוא "כלי רכב" ואחרי המילה "המטיס" יבוא "המסיע";
 - (4) בהגדרה "נכנס", אחרי "כלי טיס" יבוא "כלי רכב".

דברי הסבר

(2 בפברואר 2016); עדכון רשימת השירותים האוניברסליים; קביעת תעריף מפוקח בעבור חלוקת דבר דואר בעבור בעל היתר במכרו חלוקה; הסרת הפיקוח על התשלומים אשר גובה חברת הדואר בעבור שירותי דואר, וקביעת תשלומים רק בעבור כמה שירותי דואר כמפורט בהמלצות.

ביום ב' בחשוון התשפ"א (20 באוקטובר 2020), אימץ שר התקשורת במכתב מטעמו את המלצות הוועדה. לצורך יישום ההמלצות נדרשים, בין השאר, תיקונים בחוק הדואר, בתקנות שהותקנו מכוחו, ברישיון ובהיתרים שהוענקו בהתאם לסעיף 11 לחוק. מכאן התיקון המוצע לחוק הדואר, הכולל תיקונים בהתאם להמלצות הוועדה כאמור לעיל, ותיקונים נוספים.

כמו כן, מוצע תיקון משלים לתיקונים המוצעים כאמור, המובא בסעיף 46 להצעת החוק. מדובר בתיקון לחוק הדואר (תיקון מס' 11), התשע"ב-2012 (להלן – תיקון מס' 11). תיקון מס' 11 פורסם ברשומות ביום י"ב באב התשע"ב (31 ביולי 2012) וכלל, בין השאר, תיקונים לחוק הדואר אשר נועדו להפריד בין פעילות בנק הדואר לבין פעילות חברת הדואר, בדרך של העברת פעילות בנק הדואר לחברה בת בבעלות מלאה של חברת הדואר (חברת בנק הדואר בע"מ) (להלן – בנק הדואר או החברה הבת), אשר תיתן שירותים כספיים בעצמה או באמצעות חברת הדואר (להלן – ההפרדה). בעניין הזה נקבע בתיקון מס' 11 כי סעיפי החוק הנוגעים לביצוע ההפרדה, ייכנסו לתוקפם ביום הקובע כפי שנקבע בסעיף 57(ב) האמור. בעקבות תיקון מס' 11 נוספו לחוק הדואר כמה סעיפים בנוסחים המותאמים להפרדה, ונקבעה בתיקון מס' 11 הוראת שעה המתאימה אותם למצב המשפטי טרום ההפרדה כל עוד הוא מתקיים. בעניין הזה מוצעים כמה תיקונים והתאמות בהצעת החוק, והכול כפי שיפורט להלן.

סעיף 1 מוצעים כמה תיקונים להגדרות הקבועות בסעיף 1 לחוק הדואר:

לעניין ההגדרות "יוצא", "מפעיל" ו"נכנס" – הגדרות אלה מתייחסות למפעיל של כלי טיס או כלי שיט (לרבות הבעלים, השוכר, המטיס או המשיט, או מי מטעמם) היוצא

בללוי ביום י' בכסלו התשע"ט (18 בנובמבר 2018), מינה שר התקשורת ועדה מייצעת לבחינת "שירותי הדואר בתחום השמור" בראשות דני רוזן (להלן – הוועדה). "שירותי הדואר בתחום השמור" מוגדרים בסעיף 1 לחוק הדואר, התשמ"ו-1986 (להלן – חוק הדואר), והם כוללים שירותי איסוף, העברה, חלוקה או מסירה של מכתב, גלויה, דבר דפוס או צורה, שמשקלם אינו עולה על 500 גרם, למען הזולת, וכן תברוקה, והשירותים הכרוכים בפעולות אלה, שמחירים אינו עולה על 5.40 שקלים חדשים (להלן – שירותי דואר בתחום השמור). הוועדה התבקשה לבחון את שירותי הדואר בתחום השמור ואת רמת התחרות בו ולגבש המלצות, בין השאר, בהתייחס לנושאים המפורטים להלן, בשים לב לצורך לחוק ולשמור על היכולת של חברת דואר ישראל בע"מ (להלן – החברה, או חברת הדואר) לספק שירות אוניברסלי לאורך זמן, ובשים לב לטובת הציבור ולפיתוח תחרות אפקטיבית בתחום השמור: בחינת הצורך בהמשך פיקוח מחירים בנוגע לשירותי דואר בתחום השמור; בחינת הצורך בעדכון שירותי דואר בתחום השמור אשר נקבעו כשירותים אוניברסליים; בחינת הצורך בעדכון תנאי האיכות והשירות בנוגע לשירותי הדואר בתחום השמור הקבועים ברישיון הכללי שהוענק לחברת הדואר; בחינת פתיחת שירותי הדואר בתחום השמור לתחרות; בחינת הצורך במתן הוראות בנוגע לגישה למרכזי חלוקה או תאי חלוקה בהתאם לסעיף 55 לחוק הדואר; ובחינת הצורך במתן הוראות להשתתפות במימון מתן שירותי הדואר הבסיסיים בהתאם לסעיף 55(ג) לחוק הדואר.

ביום כ"ז באלול התש"ף (16 בספטמבר 2020), הגישה הוועדה דוח מסכם והמלצות מעודכנות, ועיקרו המלצות בעניינים אלה: פתיחת כל התחום השמור לתחרות; מתן אפשרות לחברת הדואר לתת שירותים חדשים (למעט שירותים כספיים) בלא אישור מראש; הרחבת סמכויות הפיקוח והאכיפה של שר התקשורת ומשרד התקשורת הקבועות כיום בחוק, בדומה להסדרים שהוצעו בהצעת חוק הדואר (תיקון מס' 12), התשע"ו-2016, אשר פורסמה ברשומות ביום א' בשבט התשע"ו (11 בינואר 2016) ועברה בקריאה ראשונה בכנסת ביום כ"ג בשבט התשע"ו

¹ ס"ח התשמ"ו, עמ' 79; התשע"ב, עמ' 566.

(1) אחרי פסקה (1) יבוא:

“(1א) חדל להתקיים בבעל הרישיון תנאי מהתנאים למתן רישיון;”

(2) בפסקה (5), אחרי “פושט רגל” יבוא “או שניתן לגביו צו לפתיחת הליכים לפי חוק חדלות פירעון ושיקום כלכלי, התשע”ח–2018², ואם הוא תאגיד – ניתן לגביו צו כאמור המורה על פירוק;”

(3) פסקה (6) – תימחק.

3. סעיף 1ד לחוק העיקרי – בטל.

דברי הסבר

עוד מוצע למחוק את פסקה (6) שזה נוסחה:

“(6) מתן השירות על ידי בעל הרישיון אינו עומד בתקני האיכות או השירות, כולם או חלקם, שנקבעו לגביו לפי הוראות סעיף 5ג(א)(2).”

זאת מתוך תפיסה כי אמצעי האיפוף המינהלית מתאימים יותר בעניין הזה, כאשר אי-עמידה בתקני איכות ושירות מהווה הפרה שניתן להטיל בשלה עיצום כספי לפי הוראות סעיף 109ב(א)(4) לחוק הדואר ולפיכך ניתן לוותר על עילה זאת בהקשר של ביטול, הגבלה או התליה של רישיון.

סעיף 3 סעיף 1א(ב) לחוק הדואר קובע כי לא ייתן אדם שירותי דואר בתחום המוסדר, אלא אם כן קיבל מאת השר רישיון לפי חוק הדואר או לפי חוק התקשורת (בזק ושידורים), התשמ”ב–1982, או שהוא פועל לפי היתר שהוענק לפי חוק הדואר, ובהתאם לתנאי הרישיון או ההיתר, לפי העניין.

שירותי דואר בתחום המוסדר מוגדרים בסעיף 1 לחוק הדואר כ”איסוף, העברה, חלוקה או מסירה של מכתב, גלויה, דבר דפוס, או ציור, שמשקלם אינו עולה על 500 גרם, למען הזולת, וכן תברוקה, והשירותים הכרוכים בפעולות אלה” (להלן – שירותי דואר בתחום המוסדר).

כחלק מפתיחת תחום הדואר לתחרות, בהתאם להחלטת ממשלה מס’ 2312 מיום ח’ באדר התשס”ב (20 בפברואר 2002), נפתחו לתחרות שירותי דואר שמחירים עולה על פי ארבע וחצי (4.5) מהמחיר שהיה קבוע למשלוח מכתב רגיל ביום כ”ח באדר א’ התשס”ג (2 במרס 2003) (5.40 שקלים חדשים). החלטה זו חילקה למעשה את התחום המוסדר לשני חלקים: התחום הפתוח לתחרות – של שירותי דואר שמחירים מעל 5.40 שקלים חדשים, והתחום שלא נפתח לתחרות (התחום השמור) – שכלל שירותי דואר פנים-ארציים בתחום המוסדר שמחירים מתחת ל-5.40 שקלים חדשים.

בחוק המדיניות הכלכלית לשנת הכספים 2004 (תיקוני חקיקה), התשס”ד–2004, ובחוק המדיניות הכלכלית לשנת 2004 (תיקוני חקיקה) (תיקון), התשס”ד–2004, נערך תיקון מקיף לחוק הדואר, ובו נקבעה בסעיף 1ד לחוק הדואר מתכונת לפתיחה הדרגתית של שירותי הדואר בתחום השמור לתחרות. בהמשך לכך, בשנת 2006 נפתח

או הנכנס לישראל. הואיל והעברת דברי דואר בין מדינות נעשית לעיתים גם באמצעות מעבר יבשתי, מוצע לתקן את ההגדרות כך שיכללו, לצד כלי טיס או כלי שיט, גם כלי רכב (ולעניין מפעיל – מי שמסיע כלי רכב). כך הוראות החוק בנושא הובלה בין-לאומית יחולו גם על העברת דברי דואר באמצעות כלי רכב, ולא רק באמצעות כלי שיט או כלי טיס.

לעניין ההגדרות “מדריך הדואר” ו”שירותי הדואר בתחום השמור” – הגדרות אלה רלוונטיות לסעיפי חוק שמוצע לבטלם: סעיף 120 לחוק הדואר, לעניין ההגדרה “מדריך דואר”, וסעיף 1ד לחוק הדואר, לעניין ההגדרה “שירותי הדואר בתחום השמור” (ראו דברי ההסבר לסעיף 41 ולסעיף 3, בהתאמה).

מכיוון שמוצע לבטל את הסעיפים האמורים, מתייתר הצורך בהגדרות, ולכן מוצע למוחקן. להלן נוסח ההגדרות שמוצע למחוק:

“מדריך הדואר” – מדריך הדואר כאמור בסעיף 120;

“שירותי דואר בתחום השמור” – שירותי דואר בתחום המוסדר, שמחירים אינו עולה על פי ארבעה וחצי ממחיר משלוח מכתב רגיל בישראל, כפי שהיה בתוקף ביום כ”ח באדר א’ התשס”ג (2 במרס 2003). בהתאם לתקנות לפי סעיף 37א, למעט שירותי דואר בתחום המוסדר מישראל לארצות הווי”ה;

סעיף 2 סעיף 1ב(ט) לחוק הדואר קובע את המקרים שבהם שר התקשורת רשאי לבטל רישיון, להגבילו או להתלותו. מוצע להוסיף לרשימת המקרים גם מקרה שבו חדל להתקיים בבעל הרישיון תנאי מהתנאים למתן רישיון. כך למשל, סעיף 1ב(ה) לחוק קובע כי לא ייתן רישיון לאדם שהורשע בעבירה אשה, לדעת השר, מפאת מהותה, חומרתה או נסיבותיה אין הוא ראוי לקבל רישיון; על פי המוצע, שר התקשורת יהיה רשאי לבטל רישיון, להגבילו או להתלותו גם אם הורשע אדם כאמור לאחר שניתן לו הרישיון, שכן חדל להתקיים בו תנאי מהתנאים למתן הרישיון כאמור.

נוסף על כך מוצע להתאים את נוסח פסקה (5) בסעיף 1ב(ט) לחוק הדואר, למנחים הרלוונטיים לנוכח חקיקת של חוק חדלות פירעון ושיקום כלכלי, התשע”ח–2018.

² ס”ח התשע”ח, עמ’ 310; התשפ”א, עמ’ 374.

4. בסעיף 11 לחוק העיקרי, אחרי "לדרוש" יבוא "בכתב" ובמקום "למלא אחר הדרישה" יבוא "למלא אחר הדרישה, בכתב".

5. בסעיף 5א לחוק העיקרי –

- (1) בסעיף קטן (א), ברישה, המילים "ורשאי הוא לקבוע ברישיון תנאים" – יימחקו;
 (2) סעיפים קטנים (ג) ו-(ד) – בטלים.

ד ב ר י ה ס ב ר

הכמות המזערית של דברי דואר הנדרשת למשלוח דואר כמותי; אמדן היקף ההכנסות לפי פסקה זו ייקבע על בסיס הנתונים הידועים שישה חודשים לפני המועד האמור;

(4) החל ביום י"ט בתמוז התש"ע (1 ביולי 2010), רשאי השר, אם ראה שיש לעשות כן לטובת הציבור או לשם קידום התחרות, לתת רישיונות כלליים נוסף על הרישיון הכללי שניתן לחברה לפי הוראות סעיף 5א, וכן לאפשר לפעול לפי היתרים או לתת רישיונות מיוחדים המאפשרים הרחבה נוספת של התחרות בתחום השמור.

לעניין סעיף קטן זה, "דואר כמותי" – סוגי דברי דואר שנקבעו ככמותיים בתקנות רשות הדואר (תשלומים בעד שירותי הרשות לפי סעיף 37ג) לחוק), התשס"ג-2003, כנוסחן ביום ז' בטבת התשס"ד (1 בינואר 2004), בתנאים ובכמויות שנקבעו בתקנות האמורות.

(ב) על אף הוראות סעיף קטן (א), נוכחו השרים כי בשל פתיחת שירותי הדואר בתחום השמור לתחרות כמפורט באותו סעיף קטן, קיימת סכנה להמשך מתן שירותי דואר בסיסיים, רשאים הם, באישור הממשלה והועדה, לקבוע בצו כל אחד מאלה:

- (1) דחיית המועד הקבוע בסעיף קטן (א) או (2) או (3) לתקופה שיקבעו ושלא תעלה על שישה חודשים;
 (2) הפחתת שיעורי הפתיחה לתחרות של שירותי הדואר בתחום השמור, המפורטים בסעיף קטן (א)3, בעשר נקודות אחוז.

סעיף 4 סעיף 11 לחוק הדואר מסמיך את שר התקשורת לדרוש מידע ולקבל מבעל רישיון כל מסמך וכל מידע הנדרש, לדעת השר, לצורך פיקוח או ביקורת על בעל הרישיון או לשם אסדרת תחום הדואר. מוצע להבהיר כי דרישת מידע מכוח סמכות זו תיעשה בכתב, וכי היענות לדרישת המידע מצד בעל הרישיון תיעשה אף היא בכתב.

סעיף 5(1) עניינו של סעיף 5א לחוק הדואר ברישיון הכללי הניתן לחברת הדואר. בסעיף קטן (א), ברישה, נקבע כי שר התקשורת "ייתן לחברה רישיון כללי למתן השירותים המפורטים להלן, ורשאי הוא לקבוע ברישיון תנאים". סמכות שר התקשורת לקבוע תנאים ברישיון קבועה ממילא בסעיף 11(א) לחוק הדואר, ומכיוון שכך מוצע להשמיטה, למניעת כפילות שלא לצורך, מסעיף 5א(א) רישה.

לתחרות תחום "הדואר הכמותי" (כהגדרתו בסעיף 11 לחוק הדואר). פעילותם של המתחרים של חברת הדואר הוסדרה באמצעות היתרים שניתנו לפי סעיף 11 לחוק הדואר. כיום, התחום השמור לחברת הדואר כולל שירותי דואר בתחום המוסדר שמחירים מתחת ל-5.40 שקלים חדשים, למעט שירותי "דואר כמותי".

הוועדה המליצה על הרחבת התחרות בתחום השמור ועל פתיחתו לתחרות באופן מלא. זאת, בין השאר, כדי לאפשר "מגרש משחקים מאוזן" בין הגורמים הפועלים בתחום חלוקת הדואר לנוכח הדעיכה בכמות המכתיבים הנשלחים בשנים האחרונות וכדי לשפר את רמת שירותי הדואר הניתנים לציבור. בהתאם, מוצע אפוא לבטל את סעיף 11 לחוק שעניינו פתיחה הדרגתית לתחרות של שירותי דואר בתחום השמור. וזה נוסחו של סעיף 11 לחוק הדואר, שאותו מוצע לבטל:

"11. (א) בלי לגרוע מסמכויות השר לפי סעיפים 11 ו-12, יפעל השר לפתיחת שירותי דואר בתחום השמור לתחרות, כמפורט להלן:

(1) לא יאוחר מיום ב' בשבט התשס"ו (31 בינואר 2006) ייפתחו לתחרות 20% לפחות אך לא יותר מ-30% משירותי הדואר בתחום השמור, על פי אומדן היקף ההכנסות בתחום זה, וזאת על ידי מתן אפשרות לפעול לפי היתר לכך או לקבל רישיון מיוחד, למתן שירותי דואר כמותי לסוגים מסוימים של מקבלי שירות שייקבעו בשים לב, בין השאר, להיקף או למהות פעילותם ולחלקם היחסי בהכנסות הנובעות ממתן שירותי הדואר בתחום השמור; אומדן היקף ההכנסות לפי פסקה זו ייקבע על בסיס נתונים הידועים שישה חודשים לפני המועד האמור;

(2) החל ביום ט"ו בתמוז התשס"ז (1 ביולי 2007) ייפתחו לתחרות מלאה שירותי הדואר הכמותי, באמצעות מתן אפשרות לפעול לפי היתר או לקבל רישיון מיוחד למתן שירותים כאמור;

(3) לא עלה ביום ט' בתמוז התשס"ט (1 ביולי 2009) היקף התחרות בשוק שירותי הדואר בתחום השמור על 65%, ייפתחו לתחרות, החל במועד האמור – 65% לפחות אך לא יותר מ-70% משירותי הדואר בתחום השמור, על פי אמדן היקף ההכנסות בתחום זה, וזאת על ידי הפחתת

- 1א5. "מתן שירות חדש
על ידי החברה
- בלי לגרוע מהוראות פרק ו'1, ביקשה החברה לתת שירות נוסף על השירותים שניתנו על ידה לפי חוק הדואר, התשמ"ו-1986³, כנוסחו ערב תחילתו של חוק זה, שאינו שירות הדפסת דבר דואר (בסעיף זה – שירות חדש). רשאית היא לעשות כן אם הודיעה לשר על כך שני ימי עסקים לפחות לפני תחילת מתן השירות החדש כאמור.
- 2א5. מתן שירות הדפסת
דבר דואר על ידי
החברה
- ביקשה החברה לתת שירות הדפסת דבר דואר, רשאית היא לעשות כן באמצעות תאגיד אחר בלבד; ואולם השר רשאי לקבוע ברישיון החברה תנאים לעניין מתן שירות כאמור, שעניינם, בין השאר, סוג הלקוחות מקבלי השירות, סוג דבר הדואר שלגביו ניתן שירות ההדפסה או היקף השירות הניתן, אשר בהתקיימם תהיה החברה רשאית לתת שירות הדפסת דבר דואר אף שלא באמצעות תאגיד אחר, ובלבד שהודיעה לשר על כך שני ימי עסקים לפחות לפני תחילת מתן השירות כאמור; בסעיף קטן זה, "תאגיד אחר" – תאגיד שהחברה אינה מחזיקה באמצעי שליטה בו או שהיא מחזיקה באמצעי שליטה בו בשיעור שאינו עולה על השיעור שקבע השר לעניין זה ברישיונה."

ד ב ר י ה ס ב ר

האפשרות לתיתו מוצע להסדיר בנפרד, בסעיף 2א5 המוצע; השני, שירות כספי נוסף. מתן השירותים הכספיים על ידי החברה הוסדר באופן ייעודי בפרק ו'1 לחוק הדואר, הקובע מהם השירותים הכספיים שרשאית החברה לתת מטעמה של החברה הבת, ולכן לא ניתן להוסיף עליהם שירותים חדשים. יצוין כי בכלל השירותים הכספיים נמנה שירות עזר לשירותים הכספיים (כמשמעותו בסעיף 88א(5) לחוק הדואר). כאשר מתן שירות עזר חדש כאמור טעון אישור של השרים (לפי סעיף 88 לחוק הדואר). בשל האמור מוצע שלא לסטות מהאסדרה הקיימת בפרק ו'1 לעניין מתן השירותים הכספיים, ובכלל זה שירותי העזר, על ידי החברה, ולהחריג מסעיף 1א5 המוצע.

כמו כן מוצע לקבוע כי אם ביקשה החברה לתת שירות חדש, שכאמור אינו שירות הדפסת דבר דואר ואינו שירות כספי, נוסף על השירותים שניתנו על ידה לפי חוק הדואר כנוסחו ערב תחילתו של תיקון החוק המוצע כעת (שירותים אלה מפורטים כיום ברישיונה של החברה). היא תהיה רשאית לעשות כן אם הודיעה לשר התקשורת על כך שני ימי עסקים לפחות לפני תחילת מתן השירות. חופש פעולה כאמור יאפשר פיתוח חלופות לשירותי הדואר המסורתי אשר היקפם הולך ודועך בשנים האחרונות, בין השאר לנוכח קיומן של חלופות טכנולוגיות לשליחת דברי דואר.

סעיפים 5א לחוק הדואר, קובע בסעיפים קטנים (ג) 5(2) ו-6 ו-(ד) לאמור:

"(ג) החברה תהא רשאית לתת שירותים נוסף על השירותים המפורטים בסעיף קטן (א), אם התירו זאת השרים במפורש, כפי שהתירו;

(ד) החברה לא תיתן, במישרין או בעקיפין, שירותים שלא הותרו לה במפורש לפי הוראות סעיפים קטנים (א) או (ג); לעניין זה, "החברה" – בין בעצמה ובין באמצעות אחר מטעמה."

בהתאם לסעיפים הקטנים האמורים, חברת הדואר אינה רשאית לתת שירותים נוספים על השירותים המפורטים בסעיף 5א(א) לחוק, אלא אם כן ניתן לה היתר מפורש, מראש, מאת שר התקשורת ושר האוצר (להלן – השרים).

בהמשך להמלצות הוועדה, וכדי לאפשר לחברת הדואר גמישות במתן שירותים חדשים, מוצע לבטל את סעיפים קטנים (ג) ו-(ד) בסעיף 5א לחוק הדואר, ולהוסיף במקומם, בסעיף 6 המוצע, את סעיפים 1א5 ו-2א5 המוצעים, אשר נועדו להסדיר את אפשרותה של חברת הדואר לתת שירותים נוספים על השירותים שהיא נותנת, בלא היתר השרים כאמור, והכול כמפורט להלן.

בסעיף 1א5, מוצע להסדיר את אפשרות החברה לתת שירות חדש, נוסף על השירותים שהיא נותנת כיום, למעט שני חריגים: האחד, שירות הדפסת דבר דואר – אשר את

³ ס"ח התשמ"ו, עמ' 79; התשע"ז, עמ' 450.

(1) בכותרת השוליים, אחרי "בסיסיים" יבוא "ושירותים כספיים בסיסיים";

(2) בסעיף קטן (א) –

(א) בפסקה (1), אחרי "הכספיים" יבוא "הבסיסיים";

(ב) בפסקה (2), במקום "יקבע" יבוא "רשאי לקבוע";

(3) בסעיף קטן (ב), אחרי "בכל המדינה" יבוא "בכפוף להוראות כל דין" ובמקום "השירותים שקבע" יבוא "השירותים, ככל שנקבעו, לפי סעיף קטן (א)(2)".

8. במקום סעיף 37 לחוק העיקרי יבוא:

"קביעת תשלומים בעד שירותי דואר הניתנים על ידי בעל רישיון כללי

(א) בעל רישיון כללי ידרוש תשלום סביר בעד שירות דואר שהוא נותן, בכפוף להוראות סעיף זה.

ד ב ר י ה ס ב ר

סעיף 7 סעיף 35 לחוק הדואר, עניינו במתן שירותי דואר בסיסיים ושירותים כספיים לכלל הציבור בכל המדינה. בסעיף קטן (א)(2) נקבע כי שר התקשורת, בהתייעצות עם שר האוצר, יקבע תקני איכות ושירות לעניין השירותים הבסיסיים. הואיל ויש שירותים בסיסיים אשר נמצא כי לא קיימת הצדקה לקבוע להם תקן איכות ושירות, למשל שירות בסיסי אשר, בהתחשב בתנאי השוק, ניתן ברמה סבירה, מוצע לתקן את סעיף קטן (א)(2) כך שבמקום סמכות חובה, הסמכות לקבוע תקנים כאמור תהיה סמכות שבשיקול דעת. מוצע להתאים לעניין זה גם את הוראת סעיף קטן (ב). כמו כן, מוצע לקבוע כי החובה לספק שירות דואר או שירות כספי לכלל הציבור בכל המדינה תהיה כפופה להוראות כל דין, ובכלל זה, למשל, הוראות בקשר לאיסור הלבנת הון ומימון טרוו.

סעיף 8 סעיף 37 לחוק הדואר בנוסחו כיום קובע, בסעיף קטן (א), כי שר התקשורת, באישור שר האוצר, יקבע בתקנות את התשלומים בעד השירותים המנויים בתוספת, שנותן בעל רישיון כללי; בסעיף קטן (ב) נקבע כי שר התקשורת, באישור שר האוצר וועדת הכלכלה של הכנסת (להלן – ועדת הכלכלה), רשאי, בצו, להוסיף שירותים לתוספת או לגרוע שירותים ממנה; בסעיף קטן (ג) נקבע כי שר התקשורת, באישור שר האוצר, רשאי לקבוע בתקנות את התשלומים בעד שירותים שבעל רישיון כללי נותן ואינם מצויים בתוספת, ואולם אם נוכח שר התקשורת כי קיימת תחרות במתן שירות מהשירותים האמורים, רשאי הוא להתיר לבעל רישיון כללי לגבות בעדו תשלום סביר וההוראה בדבר הקביעה בתקנות לא תחול. בסעיף קטן (ד) נקבע כי שר התקשורת רשאי, באישור שר האוצר, להתקין תקנות בדבר הצמדת התשלומים לפי סעיף 37 למדד המחירים לצרכן, ולגבי תשלומים בעד שירותים לחוץ-לארץ – לשער היציג של מטבע חוץ שייקבע בתקנות.

הוועדה המליצה על הסרת הפיקוח על התשלומים אשר גובה חברת הדואר בעבור שירותי דואר. עם הסרת הפיקוח כאמור, המליצה הוועדה כי השירים יקבעו בתקנות את התשלום בעבור שירותי הדואר האלה בלבד: (1) שירות

בסעיף 2א5, מוצע להסדיר את אפשרות החברה לתת שירות הדפסת דבר דואר. כיום, וזה שנים, בתי הדפוס מעניקים ללקוחות עסקיים, על פי דרישתם, שירות אחוד של הדפסת דברי הדואר ושליחתם, ואת משלוח דברי הדואר מבצעים בעבורם בעלי היתר וחברת הדואר. עד היום, לא ניתן אישור לחברת הדואר לתת שירותי הדפסה של דברי דואר כמותיים בעבור לקוחות עסקיים, בשל החשש כי מתן אישור כאמור עלול לפגוע בתחרות בתחום הדואר הכמותי. כלומר, חברת הדואר לא יכלה לפנות ללקוחות עסקיים בהצעות שוות ערך ועל כן מנמע ממנה להתחרות בשוק הדואר הכמותי. בד בבד, חברת הדואר קיבלה למשלוח דברי דואר כמותיים מבתי הדפוס. לנוכח השינויים שחלו בשנים האחרונות בשוק הדואר, ובכלל זה הירידה בכמות המכתבים, התבססות התחרות בתחום הדואר הכמותי ודרישת לקוחות עסקיים לקבל שירות אחוד הכולל הדפסה ומשלוח של דבר דואר, המליצה הוועדה להתיר לחברת הדואר לשתף פעולה עם בית דפוס המפיק דברי דואר, ובלבד שלא תקים או תפעיל בעצמה בית דפוס, לא תשלוט בבית דפוס ולא תחזיק ב-5% או יותר מאמצעי השליטה בו.

בהתאם, מוצע להסדיר, בסעיף 2א5 המוצע, את אפשרות החברה לתת שירות הדפסת דבר דואר. מוצע לקבוע כי היא תהיה רשאית לעשות כן באמצעות תאגיד אחר בלבד. נוסף על כך, מוצע להסמיך את שר התקשורת לקבוע ברישיון החברה תנאים שעניינם, בין השאר, סוג הלקוחות מקבלי השירות, סוג דבר הדואר שלגביו ניתן השירות, או היקף השירות הניתן, אשר בהתקיימם תהיה החברה רשאית לתת שירות הדפסה בעצמה ולא באמצעות תאגיד אחר. זאת, בין השאר, כדי לאפשר לחברת הדואר להנגיש לציבור את האפשרות לשלוח אליה דבר דואר באופן דיגיטלי, ובכך לשפר את רמת השירות הניתן לציבור במקרים אלה מוצע לקבוע כי בדומה למתן שירות חדש כאמור בסעיף 1א5 המוצע, תידרש החברה להודיע לשר שני ימי עסקים לפחות לפני תחילת מתן שירות ההדפסה שבכוונתה לתת שלא באמצעות תאגיד אחר.

(ב) השר, בהסכמת שר האוצר, רשאי לקבוע הוראות בדבר תשלומים, תשלומים מרביים או תשלומים מזעריים שישולמו בעד שירותי הדואר שנותן בעל רישיון כללי; כמו כן הוא רשאי, בהסכמת שר האוצר, לקבוע הוראות בדבר הצמדת תשלומים לפי סעיף זה, ובכלל זה סוג ההצמדה ושיעורה, בסיס ההצמדה ומועדו והרכיבים שעליהם חלה ההצמדה.

(ג) השר רשאי להורות לבעל רישיון כללי להודיע לו, באופן ובמועד שיקבע, על תשלום שבעל הרישיון הכללי דורש או שבכוונתו לדרוש בעד שירות כאמור בסעיף קטן (א) וכן על כל שינוי בתשלום כאמור.

ד ב ר י ה ס ב ר

משקף את כל המקטעים השונים המרכיבים את העלויות של מתן שירותים לחוץ לארץ, ובכלל זה מקטע מקומי (שינוי מדר המחירים לצרכן), מקטע ההובלה האווירית (עלויות הדלק הסילוני) ומקטע דמי הקצה (תשלום המשולם לחברות הדואר במדינות היעד השונות). לכן, מוצע תיקון שיסמיך את שר התקשורת, בהסכמת שר האוצר, להתקין תקנות בדבר הצמדת התשלומים בלי לקבוע בחוק את מנגנון ההצמדה.

בסעיף קטן (ג) מוצע להסמיך את שר התקשורת להורות לבעל רישיון כללי להודיע לו, באופן ובמועד שיקבע, על תשלום שבעל הרישיון הכללי דורש או שבכוונתו לדרוש בעד שירות דואר שלא נקבע לו תשלום בתקנות וכן על שינוי בתשלום כאמור, זאת, כדי לאפשר לו לפקח על תשלומים כאמור, בהינתן העיקרון הכללי שלפיו על בעל הרישיון הכללי לדרוש תשלום סביר בעד שירותים שהוא נותן, כאמור לעיל. בהתאם לכך, מוצע בסעיף קטן (ד), להסמיך את שר התקשורת, אם ראה שבעל רישיון כללי דורש תשלום שאינו סביר או שהוא דורש תשלום שמעורר חשש לפגיעה בתחרות בתחום שירותי הדואר, בעד שירות דואר שלא נקבע לו תשלום בתקנות או בעד שירות דואר שנקבע לו בתקנות תשלום מרבי או מזערי, לתת הוראות בדבר: (1) התשלום שידרוש בעד אותו שירות דואר; (2) התשלום שידרוש בעד מקבץ שירותי דואר (במובחן ממקבץ שירותים הכולל גם שירותים שאינם שירותי דואר); שאותו שירות דואר נכלל בו; (3) הפרדת התשלום בעד שירות הדואר האמור מהתשלום בעד מקבץ שירותים, שאותו שירות דואר נכלל בו. בעניין הזה יובהר כי מקבץ שירותים עשוי לכלול הן שירותי דואר והן שירותים שאינם שירותי דואר. מוצע להגביל את תוקפן של הוראות כאמור בפסקאות (1) ו-(2) לפרק זמן שלא יעלה על תשעה חודשים מיום שניתנו.

יובהר כי הוראות שר התקשורת בדבר התשלום אינן מצומצמות רק להוראות לגבי גובה התשלום, ויכול שיתייחסו גם להיבטים אחרים הנוגעים לתשלום, למשל משך הזמן שבו יוצע תשלום מסוים או תנאי התשלום.

שליחת מכתב בודד באמצעות שירות "דואר 24" (משלוח מכתב מהיר בישראל); (2) שירות חלוקת מכתב במרכז חלוקה או בתא דואר שכור בעבור בעל היתר; (3) שירות שליחת מכתב בודד בשירות דואר רשום; (4) שירות שליחת מכתב בודד בשירות דואר בין-לאומי בדרך האוויר. כמו כן המליצה הוועדה כי תקבע חובה על חברת הדואר לגבות תשלום סביר בעבור שירות דואר שלא נקבע לו תשלום בתקנות.

בהמשך להמלצות האמורות מוצע לתקן את סעיף 37 לחוק באופן זה:

מוצע לקבוע, בסעיף קטן (א) המוצע, את העיקרון הכללי שלפיו בעל רישיון כללי ידרוש תשלום סביר בעבור שירותי דואר שהוא נותן, בכפוף להוראות הסעיף המוצע. קביעה זו מבטאת, בהמשך להמלצת הוועדה, את נושא הפתיחה המלאה לתחרות של התחום השמור והסרת הפיקוח על התשלומים אשר גובה חברת הדואר בעבור שירותי הדואר, וצמצום קביעת התשלומים בעבור ארבעת השירותים המנויים לעיל בלבד.

בסעיף קטן (ב) מוצע לקבוע כי שר התקשורת, בהסכמת שר האוצר, יהיה רשאי לקבוע הוראות בדבר תשלומים, תשלומים מרביים או תשלומים מזעריים שישולמו בעד שירותי הדואר שנותן בעל רישיון כללי. קביעת תשלום מזערי או מרבי נדרשת כדי לאפשר לחברה, מצד אחד, להתחרות בבעלי היתר הנותנים שירות דומה, ומצד שני להבטיח אי-פגיעה בתחרות באמצעות קביעת תעריף טורפני. סמכות זו אף תאפשר לשרים לקבוע הוראות בדבר תשלומים בעד ארבעת השירותים שפורטו בהמלצות הוועדה, אם ימצאו לנכון לעשות כן.

עוד מוצע לקבוע כי שר התקשורת יהיה רשאי, בהסכמת שר האוצר, לקבוע בתקנות הוראות בדבר הצמדת התשלומים האמורים, ובכלל זה סוג ההצמדה ושיעורה, בסיס ההצמדה, מועדו והרכיבים שעליהם חלה ההצמדה. מנגנון ההצמדה הקבוע כיום בסעיף 37(ד) בנוגע להצמדת התשלומים בעד שירותים לחוץ לארץ, כמפורט לעיל, אינו

(ד) ראה השר כי בעל רישיון כללי דורש תשלום שאינו סביר או תשלום שמעורר חשש לפגיעה בתחרות בתחום שירותי הדואר, בעד שירות דואר שלא נקבע לו תשלום, או בעד שירות דואר שנקבע לו תשלום מרבי או מזערי, רשאי הוא לתת לו הוראות שתחילתן במועד שיקבע בהן, בכל אחד מאלה:

(1) התשלום שידרוש בעד אותו שירות דואר; תוקפה של הוראה לפי פסקה זו לא יעלה על תשעה חודשים מיום שניתנה;

(2) התשלום שידרוש בעד מקבץ שירותי דואר, שאותו שירות דואר נכלל בו; תוקפה של הוראה לפי פסקה זו לא יעלה על תשעה חודשים מיום שניתנה;

ד ב ר י ה ס ב ר

מוצע לבטל את סעיף קטן זה לנוכח העובדה שמעולם לא נעשה בו שימוש, ולא נחתם כל הסכם בין בעל רישיון כללי לבין צבא ההגנה לישראל. לנוכח שינוי שיטת הפיקוח על תשלומים בסעיף 37 המוצע, על בעל רישיון כללי לדרוש מחיר סביר בעבור השירות. מובן כי אין בכך כדי למנוע מצבא ההגנה לישראל להתקשר בהסכם עם בעל רישיון כללי לעניין שירות זה או שירות אחר.

וזה נוסח סעיף 37 לחוק הדואר, שמוצע להחליף:

קביעת תשלומים

37. (א) השר באישור שר האוצר יקבע בתקנות את התשלומים בעד השירותים המנויים בתוספת, שנותן בעל רישיון כללי.

(ב) השר, באישור שר האוצר והועדה, רשאי, בצו, להוסיף שירותים לתוספת או לגרוע שירותים מהתוספת.

(ג) השר, באישור שר האוצר, רשאי לקבוע בתקנות את התשלומים בעד שירותים שבעל רישיון כללי נותן ואינם מנויים בתוספת; אולם אם נכח השר כי קיימת תחרות במתן שירות מהשירותים האמורים, רשאי הוא להתיר לבעל רישיון כללי לגבות בעדו תשלום סביר וההוראה בדבר הקביעה בתקנות לא תחול; השר יודיע לוועדה על מתן היתר כאמור.

(ד) השר, באישור שר האוצר, רשאי להתקין תקנות בדבר הצמדת תשלומים לפי סעיף זה למודד המחירים לצרכן, ולגבי תשלומים בעד שירותים לחוץ-לארץ – לשער היציג של מטבע חוץ שייקבע בתקנות.

(ה) השר, באישור שר האוצר, רשאי להתקין תקנות בדבר חובת תשלום ריבית פיגורים, הפרשי הצמדה או הפרשי הצמדה וריבית וכן הוצאות גבייה על תשלומים המגיעים לבעל רישיון כללי בשל שירותים שהוא נותן ואשר לא שולמו במועד שנקבע לכך, דרכי חישובם והתנאים לתשלומם; לענין זה, "ריבית" – לרבות ריבית דריבית.

לבסוף, מוצע לקבוע, בסעיף קטן (ה), כי בחינת שר התקשורת את סבירות התשלום בעבור שירות דואר כאמור לעיל, יכול שתיעשה בהתבסס על עלות מתן אותו שירות דואר בתוספת רווח סביר או על תשלום בעד אותו שירות דואר או בעד שירות דואר אחר ברישוואה הניתן על ידי החברה או על ידי בעל רישיון אחר (ובכלל זה בעלי היתר).

יצוין כי סעיף 37 בנוסחו היום קובע, בסעיפים קטנים (ה), (ז) ו-(ח), הוראות שמוצע להשמיט מנוסחו המוצע של הסעיף, כמפורט להלן.

לענין סעיף קטן (ה) בנוסחו הקיים – סעיף קטן זה קובע כי שר התקשורת, באישור שר האוצר, רשאי להתקין תקנות בדבר חובת תשלום ריבית פיגורים, הפרשי הצמדה או הפרשי הצמדה וריבית וכן הוצאות גבייה על תשלומים המגיעים לבעל רישיון כללי. עם פתיחת התחום השמור לתחרות מלאה והסרת הפיקוח על התשלומים אשר גובה חברת הדואר בעבור שירותי הדואר, נמצא שהסמכות האמורה אינה נדרשת עוד. לענין סעיף קטן (ז) בנוסחו הקיים – סעיף קטן זה קובע הוראות רציפות לענין הסכם שנחתם בין בנק הדואר לרשות הדואר ביום י"ט באלול התשס"ג (16 בספטמבר 2003). הסעיף נועד להבטיח כי הוראות ההסכם האמור שנחתם בין בנק הדואר לבין רשות הדואר שפעלה לפני הקמת חברת הדואר, ימשיכו לחול גם לאחר כניסתו לתוקף של תיקון מס' 8 לחוק (בחוק המדיניות הכלכלית לשנת הכספים 2004 (תיקוני חקיקה), התשס"ד–2004) והקמת חברת הדואר. ביום ו' בטבת התשע"ב (1 בינואר 2012), נחתם הסכם חדש בין חברת הדואר מטעם בנק הדואר לבין הממשלה, ומשכך התייתר הצורך בסעיף קטן זה.

לענין סעיף קטן (ח) בנוסחו הקיים – סעיף קטן זה עניינו בהסמכת שר התקשורת להורות לבעל רישיון כללי על האופן והדרכים להעברת מכתבי חיילים המשרתים בצבא ההגנה לישראל; כמו כן קובע הסעיף הוראות בהתייחס לתשלום התמורה לבעל הרישיון הכללי בעד השירותים כאמור, שתיקבע בהסכם בין בעל הרישיון לצבא, ובאין הסכם – תיקבע התמורה על ידי הממשלה.

(3) הפרדת התשלום בעד שירות הדואר האמור, אם הוא ניתן כחלק ממקבץ שירותים, מהתשלום בעד מקבץ השירותים שאותו שירות דואר נכלל בו.

(ה) בחינת השר לפי סעיף קטן (ד) רישה, אם תשלום בעד שירות דואר הוא תשלום שאינו סביר, יכול שתיעשה בהתבסס על עלות מתן שירות הדואר האמור בתוספת רווח סביר, או על תשלום בעד אותו שירות דואר או בעד שירות דואר אחר ברישיון הניתן על ידי בעל רישיון כללי או על ידי בעל רישיון אחר.

תיקון סעיף 53

9. בסעיף 53 לחוק העיקרי –

(1) בסעיף קטן (א), בסופו יבוא "תחילתם של כללים כאמור, לרבות שינויים בכללים כאמור, במועד שנקבע בהם, לפי העניין, ובעל הרישיון יפרסם אותם באתר האינטרנט שלו למשך כל תקופת תוקפם";

(2) אחרי סעיף קטן (א) יבוא:

"(1א) ביקש בעל רישיון כללי לקבוע כלל לפי סעיף קטן (א) או לשנות כלל שקבע כאמור, ימסור הודעה בעניין לשר או לעובד שהשר הסמיכו לכך, ויפרסם אותו באתר האינטרנט שלו, ארבעה עשר ימים לפחות לפני תחילת הכלל או השינוי האמור לפי העניין;

ד ב ר י ה ס ב ר

סעיף 9 סעיף 53 לחוק הדואר, שעניינו "כללים לעניין טיפול בדברי דואר", קובע, בסעיף קטן (א), כי "בעל רישיון יקבע כללים בדבר סדרי הטיפול בדברי דואר, לרבות בעניין דיוורם, איסופם, העברתם, חלוקתם ומסירתם וכל עניין אחר הנוגע לטיפול בהם". בסעיף קטן (ב) נקבע כי גם שר התקשורת רשאי לקבוע הוראות בעניינים האמורים בסעיף קטן (א), שיחולו על בעל רישיון, ובמקרה של סתירה בין הכללים שקבע בעל רישיון כללי לבין ההוראות שקבע השר – הוראות השר גוברות.

כדי לאפשר לציבור ולבעלי היתר נגישות ושקיפות לכללים שקבע בעל רישיון כללי, מוצע לתקן את סעיף קטן (א) ולקבוע חובת פרסום של הכללים שקבע בעל רישיון כללי באתר האינטרנט שלו למשך כל תקופת תוקפם. כמו כן מוצע לקבוע כי תחילתם של כללים כאמור או של שינוי בהם (בהתאם לסעיף קטן (1א) המוצע, כמפורט להלן), יהיה במועד שנקבע בהם. חובת הפרסום נועדה להחליף את החובה הקבועה כיום בסעיף 120 לחוק הדואר, שלפיה בעל רישיון כללי יוציא מדרוך דואר שיכלול את הכללים האמורים, ויעמידו לעיון הציבור בסניפי הדואר שלו, כאמור בדברי ההסבר לסעיף 41 להצעת החוק.

נוסף על כך, כדי שיהיה ניתן לפקח על הכללים שקבעה חברת הדואר (בהיותה בעלת רישיון כללי) ובמקרה הצורך אף להורות על שינויים מכוח סמכות שר התקשורת כאמור לעיל, מוצע להוסיף לסעיף 53 את סעיפים קטנים (1א) ו-(2א). בסעיף קטן (1א) מוצע לקבוע חובת מתן הודעה, לשר או לעובד שהשר הסמיכו לכך, על כלל חדש שבכוונת בעל רישיון כללי לקבוע או על כוונתו לשנות כלל קיים וכן חובת פרסום כלל או שינוי בכלל כאמור, 14 ימים לפחות

(1) האמור בסעיף זה אינו גורע מסמכות בעל רישיון כללי לגבות תשלום סביר בעד שירות שלא נקבע לו תשלום כאמור, והוא כשאין חובה על פי חיקוק ליתן אותו שירות. בעל רישיון כללי ימסור לשר, לפי דרישתו, דיווח על התשלומים שגבה לפי סעיף קטן זה.

(2) הוראות ההסכם שנחתם ביום י"ט באלול התשס"ג (16 בספטמבר 2003) בין בנק הדואר כמשמעותו בחוק בנק הדואר, התשי"א-1951, בנוסחו ערב ביטולו בתיקון מס' 8, לבין הרשות (בסעיף קטן זה – ההסכם), לרבות ככל שהן נוגעות לשירותים, להסדרים הכספיים ולתשלומים שנקבעו בו, לתנאים שנקבעו לצורך הבטחת ביצועם של ההסדרים כאמור וזכות המדינה לקבל מידע לשם כך או לרמת השירותים שתיתן הרשות למדינה, ימשיכו לחול על המדינה ועל החברה למשך התקופה שנקבעה בהסכם, בשינויים ובהתאמות הנדרשים כפי שיקבע שר האוצר בצו, ובשינוי זה: בכל מקום בהסכם, במקום "בנק הדואר" או "מנהל בנק הדואר" יבוא "המדינה", ובמקום "רשות הדואר" יבוא "החברה", והכל כל עוד לא הושגה הסכמה אחרת בין המדינה לחברה.

(ח) השר רשאי להורות לבעל רישיון כללי על האופן והדרכים להעברת מכתבי חיילים המשרתים בצבא-הגנה לישראל; התמורה שתשלום לבעל רישיון כללי בעד שירותים כאמור תקבע בהסכם בין בעל הרישיון הכללי לבין צבא-הגנה לישראל, ובאין הסכמה – בידי הממשלה או מי שהיא הסמיכה.

(2א) על אף הוראות סעיף קטן (א), רשאי השר לקבוע ברישיון של בעל רישיון כללי עניינים כאמור באותו סעיף קטן שקביעת כללים לגביהם טעונה את אישורו מראש ובכתב.

תיקון סעיף 66 10. בסעיף 66 לחוק העיקרי, אחרי "כלי טיס" יבוא "כלי רכב" ואחרי "כלי הטיס" יבוא "כלי הרכב".

תיקון סעיפים 67 ו-68 לחוק העיקרי, בכל מקום, אחרי "כלי טיס" יבוא "כלי רכב".

12. בסעיף 88א לחוק העיקרי –

(1) בסעיף קטן (א) –

(א) בפסקה (2), במקום "באמצעות המחאות כסף" יבוא "בישראל, מישראל לחוץ לארץ ומחוץ לארץ לישראל";

(ב) במקום פסקה (3) יבוא:

"(3) הנפקת המחאה בנקאית";

(ג) פסקה (4) – בטלה;

(ד) אחרי פסקה (4) יבוא:

"(4א) קנייה ומכירה של מטבע חוץ";

(ה) בפסקה (5), במקום "עד (4)" יבוא "עד (4א)";

(2) בסעיף קטן (א1), פסקה (2) – תימחק;

ד ב ר י ה ס ב ר

הואיל והעברת דברי דואר בין מדינות נעשית לעיתים באמצעות מעבר יבשתי, מוצע לתקן את הסעיפים האמורים באופן שיחולו גם על מפעיל של כלי רכב, נוסף על מפעיל של כלי שיט או כלי טיס.

סעיף 12 סעיף 88א לחוק עניינו במתן השירותים הכספיים על ידי החברה. בסעיף קטן (א) מפורטים השירותים הכספיים שחברת הדואר רשאית לתת מטעם החברה הבת. מוצע לעדכן את המינוחים של חלק מהשירותים המפורטים בסעיף והניתנים כיום על ידי החברה מטעם החברה הבת, ולהתאימם למינוחים המקובלים כיום בתחום הבנקאות, כך שחברת הדואר תהיה רשאית לתת שירות של העברת כספים בישראל (חלף שירות העברת כספים באמצעות המחאת כסף), מישראל לחוץ לארץ, ומחוץ לארץ לישראל, שירות של הנפקת המחאה בנקאית (חלף שירות של הנפקת המחאת דואר) ושירות של קנייה ומכירה של מטבע חוץ. בצד זאת, מוצע למחוק מהסעיף שירותים שאינם רלוונטיים עוד – שירות העברת כספים באמצעות המחאת כסף, שירות העברת כספים באמצעות המחאת דואר ושירות של קבלת שטרי חוב מבעלי חשבון סילוקים לגוביינה.

נוסף על כך, מוצע לבטל בסעיף 88א(1א) לחוק את פסקה (2) שעניינה הסכם שייקבע בין החברה הבת לבין חברת הדואר בקשר לשירותים הכספיים שיתן החברה הבת באמצעות החברה, וכן ההסדרים הכספיים שבין החברה הבת ובין החברה. זאת, במקביל לביטול התנאי

לפני תחילתם; זאת, לשם הגברת השקיפות ויידוע הציבור באשר לכללים אלה. בסעיף קטן (2א) מוצע לקבוע כי שר התקשורת רשאי לקבוע ברישיון של בעל רישיון כללי עניינים כאמור בסעיף 53א, שקביעת כללים לגביהם טעונה את אישורו מראש ובכתב. מדובר בנושאים שהם בעלי השפעה מהותית על הציבור או על התחרות, למשל: מערכת המיקוד; הגדרת דואר כמותי; הגדרת פני המעטפה; קריטריונים להנחות; קביעת מועדים שלאחריהם יוחזר דבר דואר לשולח וכדומה.

סעיפים עניינו של פרק ד' לחוק הדואר ב"הובלת דואר". 10 ו-11 סימן ב' לפרק האמור, שעניינו "הובלה בין-לאומית", כולל את סעיפים 66 עד 68 לחוק הדואר. סעיף 66 שעניינו "כלי טיס או כלי שיט יוצא", קובע את חובתו של מפעיל (כהגדרתו בסעיף 1 לחוק הדואר) לקבל על כלי טיס או כלי שיט היוצא מישראל, כל שק דואר שפקיד דואר של חברת הדואר נתן לו להובלה, ולהובלתו בהקדם האפשרי ומסירתו בלא השהיה, בהגיע כלי הטיס או כלי השיט ליעדו; באופן דומה, קובע סעיף 67 שעניינו "כלי טיס או כלי שיט נכנס", את חובתו של מפעיל כאמור למסור בלא השהיה את כל דברי הדואר שבו, שנמסרו לו לשם העברתם לחברה, לפקיד דואר של החברה המוסמך לדרוש אותם, ובאין דרישה – לבית דואר של החברה; סעיף 68 שעניינו "תשלום למפעיל ולאחרים", קובע את חובת החברה לשלם תמורה ראויה למפעיל כלי טיס או כלי שיט יוצא בעד דברי דואר שמסרה לו להובלה.

3) בסעיף קטן (ג), בכל מקום, במקום "חברה בבעלות ממשלתית מלאה" יבוא "חברה ממשלתית";

4) סעיף קטן (ד) – בטל.

תיקון סעיף 88

13. בסעיף 88 לחוק העיקרי –

(1) בכותרת השוליים, אחרי "ריבית" יבוא "והפרשי הצמדה";

(2) במקום "לא תשולם ריבית" יבוא "לא ישולמו ריבית והפרשי הצמדה".

תיקון סעיף 88

14. בסעיף 88 לחוק העיקרי, במקום "בה" יבוא "בחברה הבת".

תיקון סעיף 88

15. בסעיף 88 לחוק העיקרי, בסעיף קטן (ב), במקום "בעל חשבון המבקש" יבוא "מי שמבקש".

תיקון סעיף 288

16. בסעיף 288 לחוק העיקרי, בסעיף קטן (א), אחרי "בסעיף 88א(א)(1), (2), (3) יבוא "4א)".

תיקון סעיף 88

17. בסעיף 88 לחוק העיקרי, אחרי "הכספיים" יבוא "כן תהיה אחראית למילוי כל התחייבויות החברה הבת בקשר עם השירותים הכספיים כאמור".

ד ב ר י ה ס ב ר

סעיף קטן זה מתייטר לנוכח התיקון המוצע בסעיף קטן (ג) כאמור.

סעיף 13 סעיף 88 לחוק הדואר קובע איסור לשלם ריבית למקבלי השירותים הכספיים בשל הכספים כהגדרתם בסעיף 88א(א) לחוק הדואר. מנגד, נקבע כי חברת הדואר זכאית לקבל את הריבית ואת הפרשי ההצמדה ככל שהתקבלו בשל כספים כאמור, בכפוף להוראות הסעיף. מוצע לתקן ולהבהיר כי האיסור האמור חל גם לגבי תשלום של הפרשי ההצמדה.

סעיף 14 סעיף 88 לחוק הדואר קובע כי חברת הדואר, בנותנה את השירותים הכספיים, אינה רשאית לתת אשראי או להתיר משיכת יתר מהחשבונות המתנהלים בה. הואיל והחשבונות מתנהלים בחברה הבת, מוצע לתקן את הוראת הסעיף, כך שיובהר כי האיסור להתיר משיכת יתר מתייחס לחשבונות המתנהלים בחברה הבת.

סעיף 15 בהתאם לסעיף 88(ב) לחוק הדואר, חברת הדואר רשאית לתת שירות עזר (כמשמעותו בסעיף 88א(א)(5) לחוק הדואר) לכל בעל חשבון המבקש לקבל את השירות. מוצע לתקן את הסעיף כך שהחברה תהיה רשאית לתת שירות עזר לכל מי שמבקש לקבל שירות, ובכלל זה ללקוח מזדמן, ולא רק לבעל חשבון, מאחר שהגבלה בדבר מתן שירות עזר רק לבעל חשבון אינה רלוונטית עוד בעת הזו.

סעיף 16 מוצע להתאים את ההפניות בסעיף 88(2)א) לנוסחו המוצע של סעיף 88א(א), בהתאם לתיקונים המוצעים לרשימת השירותים הכספיים המנויים בו (כאמור בסעיף 12 להצעת החוק).

סעיף 17 מוצע לתקן את סעיף 88 לחוק הדואר כך שיובהר כי נוסף על אחריות חברת הדואר למילוי כל התחייבויותיה שלה בנותנה את השירותים הכספיים, תהיה החברה אחראית גם למילוי התחייבויות החברה

המקדמי המתייחס להסכם כאמור בסעיף 46 להצעת החוק שעם ביטולו אין עוד רלוונטיות לפסקה זו, וזו לשונה:

"2) השירותים הכספיים שתיתן החברה הבת באמצעות החברה כאמור בפסקה (1) וכן ההסדרים הכספיים שבין החברה הבת ובין החברה, לעניין מתן השירותים הכספיים כאמור, ייקבעו בהסכם ביניהן, ובאין הסכם – רשאי השר בהסכמת שר האוצר, להורות על השירותים וההסדרים כאמור, כולם או חלקם, ובלבד שההסדרים הכספיים שעליהם יורה ייקבעו על בסיס עלות מתן השירותים הכספיים בתוספת רווח סביר"

נוסף על כך, מוצע לתקן את סעיף קטן (ג) הקובע כי שר התקשורת, באישור הממשלה, לאחר התייעצות עם נגיד בנק ישראל, רשאי להתיר לחברה, כל עוד היא חברה בבעלות ממשלתית מלאה, לעשות שימוש בשם "בנק הדואר", לעניין מתן השירותים הכספיים, בתנאים שיוורה. בתום הליך הפרטת חברת הדואר המתקיים בימים אלה, צפויה חברת הדואר לחדול להיות "חברה בבעלות ממשלתית מלאה", כהגדרת מונח זה בחוק החברות הממשלתיות, התשל"ה-1975, ולהפוך להיות "חברה ממשלתית" כהגדרתה בחוק האמור. אשר על כן, מוצע לתקן את סעיף 88(ג) לחוק הדואר ולקבוע כי חברת הדואר תהיה רשאית לעשות שימוש בשם "בנק הדואר" לעניין מתן השירותים הכספיים, כל עוד היא "חברה ממשלתית", וזאת במקום "חברה בבעלות ממשלתית מלאה", כקבוע כיום.

בהמשך לכך, מוצע לבטל את סעיף קטן (ד) לחוק הדואר, הקובע כאמור:

"(ד) חדלה החברה להיות חברה בבעלות ממשלתית מלאה רשאי השר, אם ניתן לכך אישור נגיד בנק ישראל, להתיר לחברה להמשיך ולעשות שימוש בשם "בנק הדואר", לעניין מתן השירותים הכספיים, בתנאים שיוורה."

18. בסעיף 88ט לחוק העיקרי, בסעיף קטן (א), אחרי "החברה בנותנה את השירותים הכספיים" יבוא "על החברה הבת" ובמקום "בה" יבוא "בהן או הפועל מטעמן".
19. בסעיף 88 לחוק העיקרי, בסעיף קטן (א) –
- (1) בפסקה (1), אחרי "תשלומים" יבוא "תשלומים מרביים או תשלומים מזעריים";
- (2) בפסקה (4), בסופה יבוא "או מנושאי משרה בחברה, העוסקים במתן השירותים הכספיים".
20. בסעיף 88יא לחוק העיקרי, בסעיף קטן (ד1), במקום "החברה תקיים" יבוא "החברה או החברה הבת, לפי העניין, יקיימו" ובמקום "לחברה" יבוא "להן".
21. בסעיף 88יג לחוק העיקרי, אחרי "ובכלל זה" יבוא "מתן הנחיות לפקחים שהוסמכו לפי סעיף 88כב" ובמקום "בסעיף 88טז" יבוא "בסעיף 88כב".
22. סעיפים 88טז עד 88יח לחוק העיקרי – בטלים.

ביטול סעיפים
88טז עד 88יח

ד ב ר י ה ס ב ר

מס' 11 נקבע כהוראת שעה, כי עד ליום הקובע כמשמעותו בסעיף 57 לתיקון מס' 11 האמורה יש לקרוא את הוראת הסעיף בהתעלם מהמילה "הבת", כך שהחובה לקיים הפרדה חשבונאית תחול על חברת הדואר בלבד. מאחר שבהתאם להוראות חוק הדואר לחברה הבת יכול שיהיו עובדים ונכסים כך שנושא הפרדה החשבונאית עשוי להיות רלוונטי גם לגביה, מוצע לתקן את הסעיף ולקבוע כבר עתה כי החובה לקיים הפרדה חשבונאית חלה הן על החברה והן על החברה הבת, וכי הוראות המפקח בעניין זה יכול שיינתנו לשתייהן. במקביל ולהשלמת התיקון מוצע לבטל את הוראת השעה בסעיף 58 לתיקון מס' 11 (ראו דבריו ההסבר לפסקה (8) בסעיף 46 להצעת החוק).

סעיפים 21, 22 בתקנות רשות הדואר (הפיקוח על פעולותיה של רשות הדואר, התשנ"ה-1995 "ק"ת התשנ"ה, עמ' 1380). לנוכח פתיחת כלל שירותי הדואר לתחרות כמוצע בהצעת החוק, ולנוכח הליך מכירת חלק מהחזקות המדינה בחברת הדואר לגורם פרטי, המתנהל בימים אלה בהמשך ההחלטת ועדת השרים לענייני הפרטה מחז/7, מיום י"ט בתמוז התשע"ח (2 ביולי 2018), מוצע לקבוע בחוק הדואר פרק פיקוח ייעודי – פרק ז' המוצע, כמקובל בחקיקה עדכנית, שיחול על כלל השחקנים בתחום הדואר: על בעלי הרישיונות ועל בעלי ההיתרים לפי חוק הדואר ובכללם חברת הדואר, וכן על גורם הנותן שירותי דואר בתחום המוסדר בלא רישיון או היתר בניגוד לסעיף זג לחוק. סמכויות הפיקוח כאמור נועדו להבטיח כי גורמים אלה יפעלו בהתאם להוראות החוק, כי לא ייפגעו שירותי הדואר הניתנים לציבור ולצורך קיומה של תחרות הוגנת בתחום שירותי הדואר.

יתר על כן, מוצע לאחד לתוך הפרק המוצע גם את ההוראות בעניין סמכויות הפיקוח הקבועות כיום בסעיפים 88טז עד 88יח לחוק הדואר, בהתייחס למתן השירותים הכספיים, כך שיהיה פרק אחד הכולל את כלל סמכויות הפיקוח לפי חוק הדואר, הן לעניין השירותים שאינם כספיים הניתנים לפי חוק הדואר (להלן – השירותים הדואריים) והן לעניין השירותים הכספיים. כמו כן מוצע

הבת בקשר לשירותים הכספיים. הוראה כאמור קיימת ברישיון החברה. לשם בהירות ושקיפות, מוצע לעגן את האחריות האמורה גם בחוק.

סעיף 18 בסעיף 88 לחוק הדואר נקבעה חובת סודיות על חברת הדואר בנותנה את השירותים הכספיים ועל כל אדם הממלא תפקיד בה. מכיוון ששירותי החברה יכול שיינתנו גם באמצעות עובדים של החברה הבת, או באמצעות סוכני דואר בהתאם לסעיף 46 לחוק הדואר, מוצע לתקן את סעיף 88ט ולהרחיב את חובת הסודיות כך שתחול גם על החברה הבת ועל גורם הפועל מטעמן של החברה או החברה הבת.

סעיף 19 בסעיף 88יא(1) לחוק הדואר נקבע כי שר התקשורת, בהסכמת שר האוצר ובאישור ועדת הכלכלה, רשאי להתקין תקנות בדבר תשלומים בעד השירותים הכספיים. מכיוון שהשירותים הכספיים נמצאים בתחרות מלאה מול גופים פיננסיים שונים כגון בנקים, נותני שירותי מטבע ועוד, מוצע לאפשר לחברה, בנותנה את השירותים הכספיים, גמישות להתאמת התשלומים לתנאי השוק המשתנים, לתהליכי התייעלות אם יבוצעו, באופן שבו החברה תוכל להפחית את גובה התשלומים ולהיטיב עם הלקוחות. על כן, מוצע לתקן את סעיף קטן (א)1) ולהרחיב את סמכות שר התקשורת, בהסכמת שר האוצר ובאישור ועדת הכלכלה, כך שתכלול גם סמכות לקבוע תשלומים מרביים או מזעריים בעד השירותים הכספיים. נוסף על כך, בסעיף 88יא(4) לחוק נקבע כי שר התקשורת, בהסכמת שר האוצר, רשאי להתקין תקנות בדבר תנאי הכשרות הנדרשים מנושאי משרה בחברה הבת. בהתאם להוראות החוק כיום, החברה, מטעם החברה הבת, נותנת את השירותים הכספיים, ולא החברה הבת בעצמה, ועל כן מוצע לתקן את פסקה (4) בסעיף קטן (א) ולהסמיך את שר התקשורת לקבוע גם תנאי כשרות לעניין נושאי משרה בחברה העוסקים במתן השירותים הכספיים, וזאת לשם הגנה על הניהול והפעילות התקינה של בנק הדואר.

סעיף 20 סעיף 88יא(ד1) לחוק קובע כי החברה הבת תקיים הפרדה חשבונאית לעניין הכספים, וכי המפקח רשאי לתת לה הוראות לעניין זה. עם זאת, בסעיף 58 לתיקון

(1) בסעיף קטן (א), במקום "לפי פרק זה" יבוא "בכל הנוגע לשירותים הכספיים";

(2) אחרי סעיף קטן (ב) יבוא:

"(ב1) על אף האמור בסעיף קטן (א), המפקח או פקח רשאי לגלות מסמך שהגיע לידיו בתוקף תפקידו לפי חוק זה, אם ראה כי הדבר נדרש לצורכי הליך פלילי."

ד ב ר י ה ס ב ר

רשאי המפקח או פקח –

(1) להיכנס לכל מקום שבו החברה הבת, החברה או סוכן דואר מנהלים את עסקיהם, ובלבד שלא ייכנס למקום המשמש למגורים אלא על פי צו של בית משפט;

(2) לדרוש מהחברה הבת, מכל נושא משרה בה, ממי שמועסק על ידה, ומגורם אחר הפועל מטעמה של החברה הבת, לרבות החברה, רואה החשבון המבקר של החברה ושל החברה הבת או סוכן דואר כל מידע או מסמך הנדרשים לדעתו לשם פיקוח וביקורת על פעילותן של החברה והחברה הבת בכל הנוגע לשירותים הכספיים, והכול בתוך התקופה שנקבעה בדרישה ובאופן הקבוע בה; לעניין זה, "מסמך" – לרבות פלט כהגדרתו בחוק המחשבים, התשנ"ה-1995.

זיהוי מפקח או פקח

88יח. מפקח או פקח לא יעשה שימוש בסמכויות הנתונות לו לפי סימן זה, אלא בעת מילוי תפקידו ובהתקיים שניים אלה:

(1) הוא עונד באופן גלוי תג המזהה אותו ואת תפקידו;

(2) יש בידו תעודה החתומה בידי השר, המעידה על תפקידו ועל סמכויותיו, שאותה יציג לפי דרישה.

סעיף 23 בשל הייחודיות של השירותים הכספיים, נקבעה בסעיף 88כא(א) לחוק הדואר חובת סודיות החלה על המפקח, על פקח או על מי מטעמו של המפקח, בכל הנוגע למידע או למסמך שהגיע אליו מכוח תפקידו או סמכויותיו לפי הוראות החוק שעניינן במתן השירותים הכספיים. עם זאת, לרגולטורים הפיננסיים בישראל יש סמכות בחקיקה הספציפית המסדירה את פעילותם, או בחוק איסור הלבנת הון, התש"ס-2000, להעביר באופן יזום או לפי דרישה מסמך שהגיע לידם במסגרת עבודת הפיקוח אם ראו כי הדבר נדרש לצורך הליך פלילי.

מוצע לקבוע הוראה דומה גם לעניין השירותים הכספיים ולאפשר למפקח או לפקח להראות מסמך שהגיע אליו מכוח תפקידו או סמכויותיו לעניין שירותים אלה, לצורך הליך פלילי. נוסף על כך מוצע להתאים את נוסח סעיף קטן (א) כך שחובת הסודיות תחול לגבי מידע או מסמך שהגיעו אל המפקח, הפקח או למי מטעמו של המפקח מכוח

לבצע את ההתאמות הנדרשות בסעיפים שונים של חוק הדואר, למבנה פרק ו' המוצע ולמיקומם המעודכן של הסעיפים שהועברו אליו.

סעיף 21 מוצע לתקן את סעיף 88ג לחוק הדואר שעניינו מינוי המפקח לענייני השירותים הכספיים, ולהבהיר כי אחריות המפקח כוללת, בין השאר, את הסמכות לתת הנחיות לפקחים שהוסמכו על ידי שר התקשורת. כמו כן מוצע להתאים את ההפניות בסעיף לסעיפים הרלוונטיים בפרק ו' המוצע, שהוא פרק הפיקוח.

סעיף 22 סעיפים 88ט עד 88יח לחוק הדואר עניינם "הסמכת פקחים", "סמכויות פיקוח" ו"זיהוי מפקח או פקח", והכול בהתייחס לשירותים הכספיים. כאמור לעיל, מוצע להעבירם, בהתאמות מסוימות שיפורטו להלן בדברי ההסבר לסעיף 24, לפרק ו' המוצע, כך שכל נושא הפיקוח לפי חוק הדואר ירוכז בפרק אחד. לשם העברת הסעיפים האמורים לפרק ו', מוצע לבטלם ולקבוע מחדש במיקום המוצע, בסעיפים 88כב (הסמכת פקחים), 88כג (סמכויות פיקוח) ו-88כד (זיהוי פקח) המוצעים, בהתאמה. וזהו נוסח סעיפים 88ט עד 88יח שמוצע לבטל:

"הסמכת פקחים"

88טו. (א) השר רשאי להסמיך, מבין עובדי משרדו, פקחים לשם הפעלת הסמכויות לפי סעיף 88יז; הפעלת הסמכויות כאמור בידי הפקחים תיעשה בהתאם להנחיות המפקח.

(ב) לא יוסמך פקח לפי הוראות סעיף קטן (א), אלא אם כן התקיימו בו כל אלה:

(1) הוא לא הורשע בעבירה אשר מפאת מהותה, חומרתה או נסיבותיה אין הוא ראוי, לדעת השר, לשמש פקח או לא הוגש נגדו כתב אישום בעבירה כאמור;

(2) הוא קיבל הכשרה מתאימה בתחום הסמכויות שיהיו נתונות לו לפי סעיף 88יז, כפי שהורה השר, בהסכמת השר לביטחון הפנים;

(3) הוא עומד בתנאי כשירות נוספים, ככל שהורה השר, בהסכמת השר לביטחון הפנים.

סמכויות פיקוח

88יז. לשם פיקוח וביקורת על פעילותן של החברה והחברה הבת בכל הנוגע לשירותים הכספיים,

“פרק ו'2: פיקוח

הסמכת פקחים 88כב. (א) השר רשאי להסמיך, מבין עובדי משרדו, פקחים שיהיו נתונות להם סמכויות הפיקוח לפי פרק זה, כולן או חלקן, לשם ביצוע הוראות לפי חוק זה (להלן – פקח).
(ב) לא יוסמך פקח לפי הוראות סעיף קטן (א), אלא אם כן מתקיימים בו כל אלה:

- (1) הוא לא הורשע בעבירה אשר מפאת מהותה, חומרתה או נסיבותיה אין הוא ראוי, לדעת השר, לשמש פקח, ולא הוגש נגדו כתב אישום בעבירה כאמור;
- (2) הוא קיבל הכשרה מתאימה בתחום הסמכויות שיהיו נתונות לו לפי פרק זה, כפי שהורה השר;
- (3) הוא עומד בתנאי כשירות נוספים, ככל שהורה השר.

סמכויות המפקח 88כג. לשם פיקוח על ביצוע ההוראות לפי חוק זה, רשאי פקח, ולעניין פסקאות (1) ו-(3) – גם המפקח:

- (1) לדרוש מכל אדם למסור לו את שמו ומענו ולהציג לפניו תעודת זהות או תעודה רשמית אחרת המזהה אותו; וכן –
- (2) לשם פיקוח כאמור ברישה, למעט בכל הנוגע לשירותים הכספיים –

ד ב ר י ה ס ב ר

השירותים הכספיים, ומאחר שהנחיות המפקח ניתנות לעניין השירותים הכספיים מכוח סמכותו לפי פרק ו'1 לחוק, מוצע שלא לכלול עניין זה בסעיף הסמכת הפקחים. במקום זאת, מוצע לבצע התאמה לעניין זה בסעיף 88ג כמפורט בדברי ההסבר לסעיף 21 לעיל.

כמו כן, בהתאם לחקיקה העדכנית בנושא סמכויות פיקוח, אין עוד צורך בהסמכת השר לביטחון הפנים כנדרש בסעיף 88ט(ב) ו-(3) לחוק, לעניין הכשרת הפקחים ולעניין תנאי הכשירות שנדרשים מהם, ולפיכך מוצע שלא לכלול עניין זה בסעיף 88כב המוצע.

לסעיף 88כג המוצע

מוצע לפרט את סמכויות הפיקוח כמקובל בחקיקה עדכנית בנושא, שיחולו לשם פיקוח על ביצוע כלל ההוראות לפי חוק הדואר, ובכלל זה: סמכות לדרוש מכל אדם למסור את שמו ומענו ולהציג תעודת זהות או תעודה רשמית אחרת המזהה אותו; סמכות כניסה לחצרים (למעט למקום המשמש למגורים, אלא על פי צו של בית משפט), וסמכות לדרוש כל מידע או מסמך שיש בהם כדי להבטיח או להקל את ביצוען של ההוראות לפי חוק זה.

מוצע להבחין, לעניין סמכות הכניסה לחצרים ולעניין הסמכות לדרוש מידע, בין סמכויות הפיקוח הרלוונטיות לשם פיקוח על עמידה בהוראות החוק בעניין מתן השירותים הדואריים, לבין סמכויות הפיקוח הרלוונטיות לשם פיקוח על ביצוע פעולות בכל הנוגע לשירותים

תפקידם או סמכויותיהם בכל הנוגע לשירותים הכספיים ובלי להכפיף את החובה לסמכויות לפי פרק ו'1. הבהרה זו נדרשת בייחוד לנוכח פרק 21 המוצע, אשר מצד אחד כולל סמכויות פיקוח מעבר לסמכויות המפורטות בפרק ו'1, ומצד שני מאפשר הסמכה של פקחים גם לעניין שירותים אחרים, שלגביהם – אם הדבר אינו נוגע לשירותים הכספיים – אין כוונה להחיל את חובת הסודיות.

סעיף 24 בסעיף זה מוצע להוסיף לחוק הדואר את פרק ו'2: פיקוח, ולכלול בו את כל הסעיפים הנוגעים לסמכויות הפיקוח: הסמכת פקחים (סעיף 88כב המוצע); סמכויות פיקוח לענייני השירותים הדואריים ולענייני השירותים הכספיים (סעיף 88כג המוצע); בירור מינהלי (סעיף 88כד המוצע), וזיהוי פקח (סעיף 88כה המוצע), והכול כמפורט להלן.

לסעיף 88כב המוצע

מוצע לקבוע הליך הסמכה לפקחים, כמקובל בחקיקה עדכנית, שכאמור לעיל, יחול לגבי כלל הפקחים לפי חוק זה. הסעיף המוצע מחליף את סעיף 88ט לחוק, שקבע הוראות בעניין הסמכת פקחים לשם הפעלת סמכויות הפיקוח על החברה והחברה הבת בכל הנוגע לשירותים הכספיים. סעיף 88ט לחוק קבע גם, בסעיף קטן (א), כי הפעלת הסמכויות בידי הפקחים תיעשה בהתאם להנחיות המפקח. כעת, משמוצע לקבוע סעיף אחיד בעניין הסמכת פקחים, הן לעניין השירותים הדואריים והן לעניין

(א) להיכנס לכל מקום שבו בעל רישיון, סוכן דואר או מי מטעמם פועל או מנהל את עסקיו, לרבות לכלי תחבורה כשהוא נייח, ובלבד שלא ייכנס למקום המשמש למגורים אלא על פי צו של בית משפט;

(ב) לדרוש בכתב מבעל רישיון, מכל נושא משרה בו, מסוכן דואר, מפקיד דואר או מגורם אחר הפועל מטעמו של בעל רישיון למסור לו בכתב כל מידע או מסמך שיש בהם כדי להבטיח את ביצוען של ההוראות לפי חוק זה או להקל על ביצוען; לעניין זה, "מסמך" – לרבות פלט כהגדרתו בחוק המחשבים, התשנ"ה-1995⁴;

(ג) לערוך בדיקות או מדידות במקום כאמור בפסקת משנה (א) או במיתקן המשמש לאספקה או לניטור של שירותים הניתנים בידי בעל רישיון או בידי מי מטעמו, וכן למסור את הבדיקות או המדידות למומחה, לשמור אותן או לנהוג בהן בדרך אחרת;

(3) לשם פיקוח על פעילותה של החברה הבת בכל הנוגע לשירותים הכספיים –

(א) להיכנס לכל מקום שבו החברה, החברה הבת, או סוכן דואר מנהלים את עסקיהם, לרבות לכלי תחבורה כשהוא נייח, ובלבד שלא ייכנס למקום המשמש למגורים אלא על פי צו של בית משפט;

ד ב ר י ה ס ב ר

ומגורם אחר הפועל מטעמה של החברה הבת (קרי, לכל גורם שרלוונטי למתן השירותים הכספיים).

נוסף על כך מוצע, לגבי הפיקוח על השירותים הדואריים בלבד, לקבוע את סמכות הפקחים לערוך בדיקות ובכלל זה מרכזי חלוקה או מיתקן המשמש לאספקה או לניטור של שירותים הניתנים בידי בעל רישיון או בידי מי מטעמו, וכן למסור את הבדיקות למומחה, לשמור אותן או לנהוג בהן בדרך אחרת. לדוגמה, בדיקות ומדידות כאמור יכול שייערכו לשם ניתוח מידע ודיווחים המתקבלים ממערכת ניטור דברי דואר או שקי דואר כדי לעמוד על פרק הזמן להעברת דברי דואר ובדרך זו לאתר מוקדי עיכוב.

בעניין הזה יובהר כי על פי המוצע, סמכויות הפיקוח על השירותים הדואריים יוקנו לפקחים שהוסמכו לפי סעיף 88כב המוצע, בעוד שסמכויות הפיקוח על השירותים הכספיים יוקנו הן למפקח לענייני השירותים הכספיים שמונה לפי סעיף 88ג לחוק (להלן – המפקח), והן לפקחים שהוסמכו כאמור (סמכויות אלה מוקנות כבר כיום למפקח ולפקחים לפי סעיף 88ז לחוק, המוחלף בסעיף 88כב המוצע, כאמור לעיל). מוצע, בהתאמה, לבטל את סעיף 88ז (כמפורט בדברי ההסבר לסעיף 22 לעיל).

הפיקוח על השירותים הדואריים או הפיקוח על השירותים הכספיים, לפי העניין, כמפורט להלן:

ראשית, לעניין סמכות הכניסה לחצרים – מוצע כי בכל הנוגע לפיקוח על השירותים הדואריים, סמכות הכניסה לחצרים תהיה לכל מקום שבו בעל רישיון, סוכן דואר או מי מטעמם (כך שיחול גם על עובדיו של סוכן הדואר) פועל או מנהל את עסקיו (כלומר, כל המקומות שבהם ניתנים השירותים הדואריים), לרבות כלי תחבורה כשהוא נייח. לעומת זאת, בכל הנוגע לפיקוח על השירותים הכספיים, מוצע לקבוע כי סמכות הכניסה תהיה לכל מקום שבו החברה הבת, החברה או סוכן דואר מנהלים את עסקיהם (כלומר, כל המקומות שבהם ניתנים שירותים כספיים), לרבות לכלי תחבורה כשהוא נייח; שנית, לעניין הסמכות לדרוש מסמכים – מוצע כי לגבי פיקוח על השירותים הדואריים, הסמכות תהיה לדרוש בכתב מבעל רישיון, מכל נושא משרה בו, מסוכן דואר, מפקיד דואר או מגורם אחר הפועל מטעמו של בעל הרישיון. לעומת זאת, לגבי הפיקוח על השירותים הכספיים, מוצע כי הסמכות תהא לדרוש בכתב מהחברה, החברה הבת או מכל נושא משרה בהן, ממי שמועסק על ידן, לרבות רואה החשבון המבקר שלהן או סוכן דואר,

⁴ ס"ח התשנ"ה, עמ' 366.

(ב) לדרוש בכתב מהחברה או מהחברה הבת, מכל נושא משרה בהן, ממי שמועסק על ידן, לרבות רואה החשבון המבקר שלהן או סוכן דואר, ומגורם אחר הפועל מטעמה של החברה הבת, למסור לו בכתב כל מידע או מסמך שיש בהם כדי להבטיח את ביצוען של ההוראות לפי חוק זה או להקל על ביצוען; לענין זה, "מסמך" – לרבות פלט כהגדרתו בחוק המחשבים, התשנ"ה-1995.

בירור מינהלי 88כ.ד (א) היה למנהל הכללי של משרד התקשורת (בסעיף זה

– המנהל הכללי) יסוד סביר להניח כי בעל רישיון הפר הוראה מההוראות לפי חוק זה, למעט לפי פרק ו'1, רשאי הוא, מנימוקים שיירשמו, לזמן, או להתיר לפקח לזמן נושא משרה בבעל הרישיון ולשאול אותו שאלות בקשר לאותו עניין;

(ב) היה למפקח יסוד סביר להניח כי החברה או החברה הבת הפרה הוראה מההוראות לפי פרק ו'1, רשאי הוא, מנימוקים שיירשמו, לזמן, או להתיר לפקח לזמן נושא משרה בחברה או בחברה הבת, לפי העניין, ולשאול אותו שאלות בקשר לאותו עניין.

(ג) זימון לפי סעיפים קטנים (א) או (ב) ייעשה למועד סביר ולמקום שיתואם עם נושא המשרה.

(ד) זומן נושא משרה לפי סעיפים קטנים (א) עד (ג), יודיע המנהל הכללי, המפקח או הפקח, לפי העניין, לנושא המשרה שזומן, לפני תחילת התשאול, מהם המעשים שביחס להפרתם יישאל; נושא המשרה שזומן ישיב לשאלות שנשאל, ותשובותיו לא יישמשו כראיה בהליכים פליליים ובהליכים אזרחיים נגדו.

זיהוי פקח 88כ.ה. פקח לא יעשה שימוש בסמכויות הנתונות לו לפי פרק זה, אלא

בעת מילוי תפקידו ואם הוא עונד באופן גלוי תג המזהה אותו ואת תפקידו, וכן יש בידו תעודה החתומה בידי השר המעידה על תפקידו ועל סמכויותיו, שאותה יציג על פי דרישה.

ד ב ר י ה ס ב ר

לסעיף 88כ.ה המוצע

כמו כן, מוצע כי המנהל, המפקח או הפקח, לפי העניין, יודיע לנושא משרה שזומן אליו, לפני תחילת התשאול, מהם המעשים שלגבי הפרתם יישאל. נושא המשרה שזומן ישיב לשאלות שנשאל, ותשובותיו לא יישמשו כראיה בהליכים פליליים ובהליכים אזרחיים נגדו.

לסעיף 88כ.ה המוצע

מוצע לקבוע חובת הזדהות שתחול על פקח, בטרם ייעשה שימוש בסמכויות הנתונות לו, כמקובל בחקיקה ערכנית. בהתאמה מוצע לבטל את סעיף 88כ.ה לחוק הדואר אשר קובע חובה זו כיום בכל הנוגע לפיקוח על השירותים הכספיים.

לצורך בירור יעיל ומהיר של הפרת הוראות חוק הדואר, מוצע להסמיך, לעניין השירותים הדואריים – את המנהל הכללי של משרד התקשורת (להלן – המנהל), ולעניין השירותים הכספיים – את המפקח, לבצע הליך של בירור מינהלי בהתאם להוראות הסעיף. כלומר, אם היה להם יסוד סביר להניח כי בעל רישיון, החברה או החברה הבת, לפי העניין, הפרו הוראה מההוראות החוק החלות עליהם, יהיו רשאים, מנימוקים שיירשמו, לזמן או להתיר לפקח לזמן נושא משרה בהם ולשאול אותו שאלות. הזימון ייעשה למועד סביר ולמקום שיתואם עם אותו נושא משרה.

25. בסעיף 95 לחוק העיקרי, סעיף קטן (ב) – בטל.

ביטול סעיף 95

26. במקום כותרת פרק ז' לחוק העיקרי יבוא:

החלפת כותרת
פרק ז'

“פרק ז' 1: אמצעי אכיפה מינהלית

סימן א': הטלת עיצום כספי”

תיקון סעיף 109א

27. בסעיף 109א לחוק העיקרי, בסופו יבוא:

“הכנסה שנתית” – סך ההכנסות של בעל הרישיון בשנת הכספים שקדמה למועד שבו ביצע את ההפרה שבשלה נשלחה לו הודעה על כוונת חיוב כמשמעותה בסעיף 109ב1, בהתאם לדוח הכספי השנתי שלו לשנת הכספים האמורה, ואם לא הגיש דוח כאמור – בהתאם למידע שמסר לפי חוק זה.”

תיקון סעיף 109ב

28. בסעיף 109ב לחוק העיקרי –

ד ב ר י ה ס ב ר

שקלים חדשים, בהתאמה, על הפרת ההוראות המנויות באותם סעיפים קטנים; בסעיפים קטנים (ג) ו-(ד) נקבע כי המפקח רשאי להטיל עיצום כספי על החברה הבת בסכום של 27,000 שקלים חדשים (סעיף קטן ג), ועל החברה או החברה הבת – בסכום של 13,250 שקלים חדשים (סעיף קטן ד), בשל הפרת ההוראות המנויות באותם סעיפים קטנים. (יצוין בעניין הזה כי סעיף קטן ג) נוסף בתיקון מס' 11, וטרם נכנס לתוקף).

תכליתה של הסנקציה המינהלית היא תכלית הרתעתית-מניעתית. היא מניחה כי ביצוע הפרות של החוק נעשה מתוך שיקולים תועלתניים של המפר, שסבור, למשל, שאייקום ההוראה עשוי לחסוך לו הוצאות. מסיבה זו גובה הסכום של העיצום הכספי נועד למנוע את התמריץ הכלכלי להפר את החוק, כלומר לנטרל את קיומה של “ההפרה היעילה”. עם זאת, גובה הסכום של העיצום הכספי צריך להיות מידתי ולא לסכן את המשך פעילותו הכלכלית של המפר, שכן מטרת הסנקציה המינהלית היא החזרת המפוקח למשטר ציוות, ולא לגרום בפועל להפסקת פעילותו.

סכומי העיצום הכספי הקבועים כיום בחוק, כמפורט לעיל, נמוכים ואינם מרתיעים דיים. על כן, מוצע להגדילם ל-400,000 שקלים חדשים או 2% מההכנסה השנתית של המפר לפי הנמוך מביניהם (לעניין הפרות המנויות בסעיף קטן א). ול-200,000 שקלים חדשים או 1% מההכנסה השנתית של המפר, לפי הנמוך מביניהם (לעניין הפרות המנויות בסעיפים קטנים ב) עד ד), כך שיהיה בהם כדי להרתיע מפני הפרת הוראות החוק. יצוין כי את כל סכומי העיצום הכספי המוצעים ניתן להפחית בהתאם לקבוע בתקנות הדואר (הפחתה של סכום עיצום כספי), התשע"ד-2013, הקובעות את השיקולים להפחתתם ויש בהן, בהתאם לנסיבות, כדי להפחית עד 85% מסכום העיצום.

נוסף על כך מוצע להרחיב את סוגי המפרים ולהסמיך את המנהל להטיל עיצום כספי גם על אדם שסיפק שירותי דואר בתחום המוסדר בלא רישיון או היתר, כפי שיפורט להלן.

לשם הבהירות, להלן מבנהו המוצע של סימן א': הטלת עיצום כספי, על פי התיקונים המוצעים כפי שיפורט בהמשך:

סעיף 25 בסעיף 95(ב) לחוק הדואר קבועה עבירה פלילית שעניינה איש צוות בכלי טיס או בכלי שיט אשר ביודעין עיכב דבר דואר שנמסר למפעיל לשם העברתו לחברת הדואר. מתוך תפיסה כי בעניינים אלה מספיקה סמכות האכיפה מול המפעיל לפי סעיף 95(א) ובהתאם להוראות החלות עליו לפי סעיף 67, מוצע לבטל את העבירה הקבועה בסעיף 95(ב).

סעיפים בהתאם להוראות המקובלות כיום בחקיקה 26 ו-27 לעניין אכיפה מינהלית, מוצע להתאים את פרק ז' עיצומים כספיים, לתבנית החקיקה המקובלת בעניין הזה, ולחלקו לשלושה סימנים: “סימן א': הטלת עיצום כספי”, “סימן ב': התראה מינהלית”, ו”סימן ג': שונות”. בהתאם, מוצע בסעיף 26, לעדכן את שם הפרק כך שכתרתו תהיה “פרק ז' 1: אמצעי אכיפה מינהלית”.

מוצע כי ההגדרות הקיימות כיום בסעיף 109א, הפותחות את פרק ז', ייכללו תחת “סימן א': הטלת עיצום כספי”. כמו כן מוצע, בסעיף 27, להוסיף את ההגדרה “הכנסה שנתית”, הנדרשת לשם חישוב סכום העיצום הכספי הנגזר מהכנסות המפרים כמוצע להלן.

מוצע להגדיר “הכנסה שנתית” כסך ההכנסות של בעל הרישיון בשנת הכספים שקדמה למועד שבו ביצע את ההפרה שבשלה נשלחה לו הודעה על כוונת חיוב (כמשמעותה בסעיף 109ב1 לחוק הדואר). בהתאם לדוח הכספי השנתי שלו לשנת הכספים האמורה; ואם בעל הרישיון לא הגיש דוח כספי, הכנסותיו יהיו בהתאם למידע שמסר לפי חוק זה (בהתאם לדרישת מידע בנוגע להכנסותיו).

סעיף 28 סעיף 109ב לחוק הדואר קובע את סכומי העיצום הכספי ואת רשימת הפרות שבשלהן רשאי המנהל, או המפקח – לעניין החברה או החברה הבת ובקשר עם מתן השירותים הכספיים, להטיל עיצום כספי. הסעיף מחולק לארבעה סעיפים קטנים הנבדלים ביניהם בזהות הגורם המוסמך להטיל עיצום כספי, סכום העיצום הכספי, זהות המפר וסוג הפרות, כמפורט להלן: בסעיפים קטנים (א) ו-(ב) נקבע כי המנהל רשאי להטיל עיצום כספי על בעלי רישיון (ובכלל זה בעלי היתר כללי, בהתאם להגדרה “רישיון” בסעיף 109א), בסכום של 28,010 או 13,250

(א) ברישה, המיילים "החלה עליו" – יימחקו, ובמקום הקטע החל במילים "בסכום של" עד המילים "שקלים חדשים" יבוא "בסכום של 400,000 שקלים חדשים או בסכום השווה ל-2% מההכנסה השנתית של המפר, לפי הנמוך מביניהם";

(ב) אחרי פסקה (2) יבוא:

"(א2) סיפק שירות הדפסה של דבר דואר שלא באמצעות תאגיד אחר בניגוד להוראת סעיף 2א5 או בניגוד לתנאים שקבע השר לעניין זה ברישיון";

(ג) פסקה (5) – תימחק;

(ד) אחרי פסקה (5) יבוא:

ד ב ר י ה ס ב ר

להלן יפורטו התיקונים המוצעים לסעיף 109ב לחוק הדואר, לפי סדרם המוצע:

לפסקה (1)

מוצע לתקן את סעיף 109ב(א) לחוק הדואר ולהגדיל את סכומי העיצום הכספי שרשאי המנהל להטיל על בעל רישיון מסכום של 28,010 שקלים חדשים לסכום של 400,000 שקלים חדשים או סכום השווה ל-2% מההכנסה השנתית של המפר, לפי הנמוך מביניהם. לרשימת ההפרות שבשל הפרתן ניתן להטיל עיצום בסכום האמור, מוצע להוסיף את ההפרות האלה:

אספקת שירות הדפסה של דבר דואר שלא באמצעות תאגיד אחר בניגוד להוראות סעיף 2א5 לחוק הדואר, או בניגוד לתנאים שקבע השר לעניין זה ברישיון (כאמור בסעיף 6 להצעת החוק); הפרת הוראה בעניין תשלום בעד שירות דואר או הצמדתו, שניתנה לפי סעיף 37(ב) לחוק הדואר, או הפרת הוראה שנתן השר בעניין תשלום בעד שירות דואר, בעד מקבץ שירותי דואר או הפרדת תשלום לפי סעיף 37(ד) לחוק הדואר (בנוסחו המוצע בסעיף 8 להצעת החוק). לעניין הפרת ההוראות שנקבעו לפי סעיף 37(ב) לחוק הדואר, יובהר כי מדובר בתקנות שטרם הותקנו מכוח הסעיף המוצע, ואשר כשיותקנו – הן עתידות לקבוע הוראות בדבר תשלומים בעבור שירותי דואר ומנגנון הצמדתם בלבד; קביעת כלל הטעון את אישור השר מראש ובכתב בעניין מהעניינים המנויים בסעיף 53(א) לחוק הדואר (בנוסחו המוצע בסעיף 9 להצעת החוק), בלי לקבל אישור כאמור; ופעולה בניגוד להוראת השר שניתנה לפי סעיף 53(ב) רישה לחוק הדואר, בעניינים המנויים בסעיף 53(א).

כמו כן, מוצע לגרוע מרשימת ההפרות המנויות כיום בסעיף 109ב(א) את ההפרה שעניינה הפרת תנאי מתנאי הרישיון או אי-ביצוע הוראה שניתנה בידי השר או המנהל לפי תנאי כאמור בתוך פרק הזמן שניתן בהוראה, ולעגנה בסעיף קטן (ב)7(7) יחד עם ההפרות שניתן להטיל בשלהן עיצום הכספי בסכום של 200,000 שקלים חדשים או בסכום השווה ל-1% מההכנסה של המפר, לפי הנמוך מביניהם. זאת מאחר שמדובר בהפרות של הוראות שעיקרן קביעת אמות מידה לאיכות השירות, למשל תקני טיב שירותי

(1) סעיף קטן (א), הכולל הפרות של בעל רישיון, שבשלהן רשאי המנהל להטיל עיצום כספי בסכום של 400,000 שקלים חדשים או בסכום השווה ל-2% מהכנסת המפר;

(2) סעיף קטן (ב), הכולל הפרות של בעל רישיון, שבשלהן רשאי המנהל להטיל עיצום כספי בסכום של 200,000 שקלים חדשים או בסכום השווה ל-1% מהכנסת המפר;

(3) סעיף קטן (ב1), הכולל הפרה של אדם שסיפק שירותי דואר בתחום המוסדר בלא רישיון או היתר, שבשלה רשאי המנהל להטיל עיצום כספי בסכום של 200,000 שקלים חדשים או בסכום השווה ל-1% מהכנסת המפר;

(4) סעיף קטן (ג), אשר כאמור נוסף בתיקון מס' 11 וטרם נכנס לתוקפו, הכולל הפרה של החברה הבת, שבשלה רשאי המפקח להטיל עיצום כספי בסכום של 200,000 שקלים חדשים;

(5) סעיף קטן (ד), הכולל הפרות של החברה או החברה הבת הנוגעות לשירותים הכספיים, שבשלהן רשאי המפקח להטיל עיצום כספי בסכום של 200,000 שקלים חדשים.

יצוין כי סכום העיצום הכספי הגבוה המוצע בסעיף קטן (א) מתייחס להפרות של הוראות החוק שיש בהן משום פגיעה משמעותית בשירות הניתן לציבור, בתחרות או באספקת שירותי דואר בסיסי (ככלל, מדובר בהפרות רגולטוריות לעומת הפרות של חובות דיווח ופרסום לציבור הכלולות בפסקת משנה (ב), כפי שפורט להלן); כמו כן יצוין כי לגבי הפרות של החברה או החברה הבת הנוגעות לשירותים הכספיים, לא נקבעה חלופה להטלת עיצום כספי כנגורת של הכנסה שנתית, מן הטעם שקביעת החלופה כנגורת מההכנסה השנתית נועדה לייצר מתאם בין סכומי העיצומים הכספיים שיוטלו לבין המפרים השונים – בעלי רישיונות ובעלי היתרים, אשר לעיתים קיימים הבדלים משמעותיים ביניהם מבחינת גובה ההכנסה. מכיוון שכך, נדרש מנגנון שמאפשר התאמה, במונחים של התעדה, לפערים האלה. שונות זו אינה רלוונטית בעניין של סעיפי העיצומים הכספיים המתייחסים לחברה ולחברה הבת הנוגעות לשירותים הכספיים, ולפיכך לא נדרש לייצר חלופה של סכום עיצום כספי הנגזר מהכנסות המפר.

”(6) הפר הוראה בעניין תשלום בעד שירות דואר או הצמדתו שניתנה לפי סעיף 37(ב);

(7) הפר הוראה שנתן השר, בעניין תשלום בעד שירות דואר, תשלום בעד מקבץ שירותי דואר או בדבר הפרדת תשלום, לפי סעיף 37(ד);

(8) קבע כלל בעניין מהעניינים המנויים בסעיף 53(א), הטעון את אישורו של השר מראש ובכתב בלי לקבל אישור כאמור, בניגוד להוראות סעיף 53(2א);

(9) פעל בניגוד להוראת השר לפי סעיף 53(ב) רישה שנקבעה בעניינים המנויים בסעיף 53(א);”;

(2) בסעיף קטן (ב) –

(א) ברישה, המילים ”החלה עליו” – יימחקו, ובמקום הקטע החל במילים ”בסכום של” עד המילים ”שקלים חדשים” יבוא ”בסכום של 200,000 שקלים חדשים או בסכום השווה ל-1% מההכנסה השנתית של המפר, לפי הנמוך מביניהם”;

(ב) בפסקה (1), אחרי ”לא מסר” יבוא ”בכתב” ואחרי ”בדרישת השר” יבוא ”בכתב”;

(ג) אחרי פסקה (1) יבוא:

”1א) סיפק שירות חדש, או שירות הדפסה שהיה רשאי לספקו שלא באמצעות תאגיד אחר, בלי להודיע לשר שני ימי עסקים לפחות, בניגוד להוראת סעיפים 1א5 או 2א5, לפי העניין;

ד ב ר י ה ס ב ר

הודעה לשר באופן או במועד שהורה, בדבר תשלומים שבעל רישיון כללי דורש או שבכוונתו לדרוש או על כל שינוי בהם, בניגוד להוראת סעיף 37(ג) לחוק הדואר (כנוסחו המוצע בסעיף 8 להצעת החוק); אי-פרסום כלל שבעל רישיון קבע או שינה, באתר האינטרנט שלו, למשך כל תקופת תוקפו, בניגוד לסעיף 53(א) לחוק הדואר (כנוסחו המוצע בסעיף 9 להצעת החוק); אי-פרסום או אי-מסירת הודעה בדבר כלל או שינוי בכלל שביקש בעל רישיון כללי לקבוע, במועד שנקבע (14 ימים לפחות לפני מועד תחילתם), בניגוד להוראות סעיף 53(1א) לחוק הדואר (כנוסחו המוצע בסעיף 9 להצעת החוק); אי-מסירת מידע או מסמך בכתב לפי דרישת פקח, במועד או באופן שנקבעו בדרישה שנמסרה בכתב, בניגוד להוראות סעיף 88כג(2)(ב) לחוק הדואר (כנוסחו המוצע בסעיף 24 להצעת החוק), והפרת תנאי מתנאי הרישיון או אי-ביצוע הוראה שניתנה בידי השר או המנהל לפי תנאי כאמור בתוך פרק הזמן שנקבע בהוראה, בכל הנוגע לשירותים שאינם השירותים הכספיים (לעניין השירותים הכספיים מוצע לקבוע הפרה מקבילה, בסעיף 109(ד)(10)), ומשכך נחוצה ההבהרה כי ההפרה בעניין תנאי הרישיון הכלולה בסעיף קטן (ב)(6) המוצע מתייחסת לכלל השירותים שאינם שירותים כספיים).

הדואר, הוראות בעניין פרישת יחידות דואר, הוראות לעניין מוקד טלפוני, טיפול בתלונות ציבור, פרסום מידע לציבור, הנגשת שירותים בערוצים ישירים וכדומה, ומתוך תפיסה רגולטורית כי דרגת חומרתן אינה כשל ההפרות הרגולטוריות הנכללות בסעיף קטן (א).

לפסקה (2)

מוצע לתקן את סעיף 109(ב) לחוק הדואר ולהגדיל את סכום העיצום הכספי שרשאי המנהל להטיל על בעל רישיון, מסכום של 13,250 שקלים חדשים לסכום של 200,000 שקלים חדשים או סכום השווה ל-1% מההכנסה של המפר, לפי הנמוך מביניהם.

מוצע לתקן את פסקה (1) שעניינה הפרת החובה למסור מידע לפי סעיף 10, לדרישת השר, ולהבהיר כי הן דרישת השר והן חובת מסירת המידע לפיה יהיו בכתב, בהתאם לתיקון המוצע בהקשר הזה לסעיף 10 כאמור בסעיף 4 להצעת החוק לעיל. כמו כן, מוצע להוסיף לרשימת ההפרות שבשל הפרתן ניתן להטיל עיצום כספי בסכום האמור את ההפרות האלה: אספקת שירות חדש, או שירות הדפסה שרשאי בעל רישיון כללי לספק גם שלא באמצעות תאגיד אחר, בלי להודיע לשר לפני מתן השירות שני ימי עסקים לפחות, בניגוד להוראת סעיפים 1א5 או 2א5 לחוק הדואר (כנוסחו המוצע בסעיף 6 להצעת החוק); אי-מסירת

(ב1) לא מסר הודעה באופן או במועד שהורה השר, על תשלומים שהוא דורש או שבכוונתו לדרוש או על כל שינוי בתשלומים כאמור בניגוד להוראת סעיף 37(ג);

(ד) אחרי פסקה (2) יבוא:

"(א2) לא פרסם באתר האינטרנט שלו כלל שקבע או שינה כאמור בסעיף 53(א) למשך כל תקופת תוקפו, בניגוד להוראת סעיף 53(א);

(ב2) לא מסר הודעה בעניין כלל או שינוי בכלל שביקש לקבוע, או לא פרסם אותו באתר האינטרנט שלו, במועד שנקבע, בניגוד להוראות סעיף 53(א1);

(ה) אחרי פסקה (4) יבוא:

"(5) לא מסר לפקח, בכתב, מידע או מסמך לפי דרישה שנמסרה לו בכתב, במועד או באופן שנקבעו בדרישה, בניגוד להוראות לפי סעיף 88כג(2)(ב);

(6) הפר תנאי מתנאי רישונו או לא ביצע הוראה שניתנה בידי השר או המנהל לפי תנאי כאמור, בכל הנוגע לשירותים שאינם השירותים הכספיים, בתוך פרק הזמן שנקבע בהוראה";

(3) אחרי סעיף קטן (ב) יבוא:

"(ב1) סיפק אדם שירותי דואר בתחום המוסדר, בלא רישיון או היתר, בניגוד להוראות סעיף 1א, רשאי המנהל להטיל עליו עיצום כספי לפי הוראות פרק זה בסכום של 200,000 שקלים חדשים או בסכום השווה ל-1% מההכנסה השנתית שלו, לפי הנמוך מביניהם.

(ב2) הפרה החברה הוראה מהוראות התקנות שנקבעו לפי סעיף 126(א), כמפורט בטור א' לתוספת השנייה, רשאי המנהל להטיל עליה עיצום כספי לפי הוראות פרק זה, בסכום הקבוע בטור ב' לצידה";

(4) בסעיף קטן (ד) –

(א) ברישה, במקום "החברה הבת או החברה" יבוא "החברה, ואם החברה הבת נותנת את השירותים הכספיים בעצמה – החברה הבת", המילים "החלה עליה" – יימחקו, ובמקום הקטע החל במילים "בסכום של" עד המילים "שקלים חדשים" יבוא "בסכום של 200,000 שקלים חדשים";

ד ב ר י ה ס ב ר

לפסקה (3)

בתוספת לחוק. בהתאם, מוצע בסעיף קטן (2ב), לקבוע כי על הפרה של הוראה מהוראות תקנות שנקבעו לפי סעיף 126(א) (תקנות רשות הדואר (הפיקוח על פעולותיה של הרשות), התשנ"ה-1995 ("ק"ת התשנ"ה, עמ' 1380)) יהיה המנהל רשאי להטיל עיצום כספי. סוג ההפרות וסכום העיצום הכספי יפורטו בתוספת השנייה המוצעת לחוק הדואר, ככלל, מדובר בהפרות של חובות דיווח אשר העיצום הכספי שמוצע לקבוע בשלהן עומד על 200,000 שקלים חדשים או 1% מהכנסתו השנתית של המפר, לפי הנמוך.

לפסקה (4)

מוצע לתקן את סעיף 109(ד) רישה באופן המבהיר כי עיצומים כספיים לפי סעיף קטן זה יוטלו על החברה, כל עוד החברה נותנת את השירותים הכספיים מטעם

כיום לא קיימת סמכות להטיל עיצום כספי על גורם הנותן שירותי דואר בתחום המוסדר בלי שקיבל רישיון או היתר לכך. לכן, מוצע להוסיף לסעיף 109ב את סעיף קטן (1ב) ולהסמיך את המנהל להטיל עיצום כספי בסכום של 200,000 שקלים חדשים או 1% מההכנסה השנתית, לפי הנמוך מביניהם, על אדם הנותן שירותי דואר בתחום המוסדר בלא רישיון או היתר, בניגוד להוראות סעיף 1א לחוק הדואר.

זאת ועוד, מוצע להוסיף לסעיף 109ב את סעיף קטן (2ב). בהתאם למבנה העדכני של החקיקה בנושא אכיפה מינהלית, קביעת הפרות לגבי הוראות שנכללו בתקנות שכבר הותקנו, תיעשה בדרך של קביעת ההפרות

(ב) אחרי פסקה (3) יבוא:

"(א3) התנתה מתן שירות כספי בקניית שירות אחר או נכס, ממנה או מאדם אחר, בניגוד להוראות סעיף 788ה7";

(ג) אחרי פסקה (4) יבוא:

"(א4) לא שמרה מסמך המשמש למתן השירותים הכספיים, ובכלל זה מסמך המשמש להעברה, לקבלה או להוצאה של כספים, לפרק הזמן שנקבע, בניגוד להוראות סעיף 1188(א), או לא שמרה מסמך הנוגע לפתיחה ולסגירה של חשבון, לפרק הזמן שנקבע, בניגוד לסעיף 1188(ב)";

(ד) בפסקה (5), אחרי "לא מסרה" יבוא "בכתב", אחרי "לפי דרישה" יבוא "שנמסרה לה בכתב" ובמקום "88ז(2)" יבוא "88כג(3)ב)";

(ה) אחרי פסקה (9) יבוא:

"(10) הפרה תנאי מתנאי רישיונה בנוגע לשירותים הכספיים."

תיקון סעיף 109ב1

29. בסעיף 109ב1 לחוק העיקרי –

(1) בסעיף קטן (א), אחרי "כאמור בסעיף 109ב1" יבוא "או כי אדם הפר הוראה החלה עליו לפי סעיף 109ב1(1)";

(2) בסעיף קטן (ב) –

(א) בפסקה (1), בסופה יבוא "ומועד ביצוע ההפרה, ואם אינו ידוע – המועד שבו נודע לו על ביצועה";

ד ב ר י ה ס ב ר

תיקון שעניינו התאמת ההפניה בסעיף קטן (ד)(5) לסעיף המסמך פקח לדרוש מידע או מסמך – סעיף 88כג(3)ב) המוצע, אשר החליף את סעיף 88ז(2) במפורט לעיל, תוך הבהרה כי דרישת המידע ומסירתו לפיה יהיו בכתב.

סעיף 29 מוצע לתקן את סעיף 109ב1 לחוק הדואר שעניינו הודעה על כוונת חיוב, ולהתאימו כך שהסמכות לשלוח הודעה על כוונת חיוב תחול גם לגבי אדם אשר היה למנהל יסוד סביר להניח כי הוא נותן שירותי דואר בתחום המוסדר בלא רישיון או היתר בניגוד להוראות סעיף 109ב1 לחוק הדואר. זאת, בהתאם לתיקון המוצע לסעיף 109ב1 לחוק הדואר בעניין קביעת הפרה כאמור בסעיף קטן (ב) בנוסחו המוצע בסעיף 28(3) להצעת החוק.

זאת ועוד, מוצעות כמה התאמות לסעיף קטן (ב), ברוח החקיקה העדכנית בנושא הטלת אמצעי אכיפה מינהלית: ראשית, מוצע לתקן את פסקה (1) כך שבהודעה על כוונת חיוב יפרט המנהל או המפקח, לפי העניין, את המועד של ביצועה של ההפרה, ואם אינו ידוע – המועד שבו נודע על ביצועה; כמו כן מוצע לתקן את פסקה (3) המעגנת את זכות הטיעון של המפר לפני המנהל או המפקח, לפי העניין, ולקבוע כי אם המפר בחר שלא לטעון את טענותיו, תהפוך ההודעה הראשונית על כוונת החיוב לסופית (קרי, יראו אותה כדרישת תשלום); לבסוף, מוצע לתקן את פסקה (4) ולקבוע כי בהודעה על כוונת חיוב יציין המנהל או המפקח לפי העניין, את הסמכות להוסיף על סכום העיצום הכספי בשל הפרה נמשכת או הפרת חוזת.

החברה הבת, ולעומת זאת, ניתן להטיל את העיצומים הכספיים על החברה הבת אם היא נותנת את השירותים הכספיים בעצמה.

נוסף על כך, מוצע להגדיל את סכום העיצום הכספי לפי סעיף קטן זה מ-13,250 שקלים חדשים לסכום של 200,000 שקלים חדשים, ולהוסיף לרשימת ההפרות המנויות בסעיף קטן זה שלוש הפרות: האחת, בפסקה (א3) המוצעת, הפרה המתייחסת למצב שבו החברה או החברה הבת (אם היא נותנת את השירותים הכספיים בעצמה) התנתה מתן שירות כספי בקניית שירות אחר או נכס ממנה או מאדם אחר, בניגוד לסעיף 88ה7 לחוק הדואר; השנייה, בפסקה (א4) המוצעת, עניינה בהפרת החובה לשמור למשך שבע שנים מסמכים המשמשים למתן השירותים הכספיים או הנוגעים לפתיחה או לסגירה של חשבון; והשלישית, בפסקה (10) המוצעת, עניינה בהפרה של תנאי מתנאי הרישיון בנוגע למתן שירותים הכספיים. זאת, במקביל להפרה כאמור הקיימת כיום, לגבי בעלי רישיון, בסעיף קטן (א)(5) (שמוצע כאמור לעיל להעבירה לסעיף קטן(ב)(6)). בהיותה בעלת רישיון כללי, חלות על החברה הוראות סעיף קטן (א). קביעת ההפרה כמוצע גם בסעיף קטן (ד), נדרשת לשם החלתה גם על החברה הבת בנותנה את השירותים הכספיים, וכן להבהרת התמונה, במפורט לעיל בדברי ההסבר לסעיף 28(2), שלפיה הפרות של תנאי מתנאי הרישיון כקבוע בסעיף קטן (ב) יתייחסו לשירותים שאינם כספיים, ואילו הפרות המתייחסות לתנאי הרישיון בנוגע לשירותים הכספיים יכללו בסעיף קטן (ד). כמו כן מוצע

(ב) בפסקה (3), במקום "לפי הוראות סעיף 2ב109" יבוא "לפני המנהל או המפקח, לפי העניין, לפי הוראות סעיף 2ב109 וכי יראו את ההודעה על כוונת חיוב כדרישת תשלום אם המפר לא יממש את הזכות האמורה, כאמור בסעיף 3ב109(ד)";

(ג) במקום פסקה (4) יבוא:

"(4) הסמכות להוסיף על סכום העיצום הכספי בשל הפרה נמשכת או הפרה חוזרת לפי הוראות סעיף 109, ושיעור התוספת."

- תיקון סעיף 3ב109 30. בסעיף 3ב109 לחוק העיקרי, בסעיף קטן (ג), אחרי "המנהל" יבוא "או המפקח, לפי העניין".
- ביטול סעיף 109 31. סעיף 109 לחוק העיקרי – בטל.
- תיקון סעיף 1ג109 32. בסעיף 1ג109 לחוק העיקרי, בסעיף קטן (א), במקום "בפרק" יבוא "בסימן".
- הוספת סעיף 1109 33. אחרי סעיף 1109 לחוק העיקרי יבוא:
- "פריסת תשלום 1109. המנהל או המפקח, לפי העניין, רשאי, לבקשת המפר, להחליט על פריסת התשלום של העיצום הכספי, בהתחשב בסכום העיצום הכספי שהוטל על המפר ובנסיבות מיוחדות אחרות המצדיקות פריסה כאמור, ובלבד שמספר התשלומים לא יעלה על 12 תשלומים חודשיים."
- תיקון סעיף 1109 34. בסעיף 1109 לחוק העיקרי, בסעיף קטן (א), במקום "תחול פקודת המסים (גבייה)" יבוא "יחול חוק המרכז לגביית קנסות, אגרות והוצאות, התשנ"ה-1995".
- ביטול סעיף 11109 35. סעיף 11109 לחוק העיקרי – בטל.

ד ב ר י ה ס ב ר

בסעיף 34 המוצע, מוצע לתקן את סעיף 109(א), שעניינו "גבייה", ולקבוע כי על גבייתו של עיצום כספי יחול חוק המרכז לגביית קנסות, אגרות והוצאות, התשנ"ה-1995 (להלן – חוק המרכז לגביית קנסות), ולא פקודת מסים (גבייה) כקבוע כיום. משכך, לאחר שחלף מועד תשלום העיצום הכספי, החוב עובר לגבייה במרכז לגביית קנסות ויחול החוק האמור.

בסעיף 35 סעיף 11109 לחוק הדואר קובע כי על מעשה אחד המהווה הפרה של הוראה מהוראות הרישיון לפי חוק הדואר ושל הוראה מההוראות לפי חוק אה, לא יוטל יותר מעיצום כספי אחד. במסגרת התאמת פרק 1' להוראות חקיקה עדכניות בנושא אכיפה מינהלית, מוצע תיקון טכני של העברת מיקום הסעיף בדרך של ביטול סעיף 11109 וקביעתו מחדש, בהתאמות עדכניות, בסעיף 51109 תחת "סימן ג: שונות", המוצע להלן בסעיף 36.

וזה נוסחו של סעיף 11109 שאותו מוצע לבטל:

"עיצום כספי בשל הפרה לפי חוק זה ולפי חוק אחר

11109. על מעשה אחד המהווה הפרה של הוראה מההוראות לפי חוק זה כאמור בסעיף 109 ושל הוראה מההוראות לפי חוק אה, לא יוטל יותר מעיצום כספי אחד."

סעיף 30 מוצע לתקן את סעיף 3ב109(ג) לחוק הדואר כך שהחובה לפרט את נימוקי ההחלטה אם להטיל עיצום כספי תחול גם על המפקח, חובה שנשמטה בטעות.

סעיפים מוצעות התאמות ברוח החקיקה העדכנית 31 עד 34 בנושא אכיפה המינהלית, לסעיפים אלה בחוק הדואר:

בסעיף 31 המוצע, מוצע לבטל את סעיף 109 לחוק הדואר, הקובע לאמור:

"שינוי סכומים

109. שר המשפטים, בהסכמת השר ובאישור הוועדה, רשאי לשנות בתקנות את הסכומים כאמור בפרק זה."

סעיף זה אינו רלוונטי למגמות החקיקה העדכניות בנושא קביעת סכומי העיצום הכספי ומשכך מוצע לבטלו; בסעיף 32 המוצע, מוצעת התאמה טכנית בסעיף 1ג109, שעניינה מיקוד ההפניה בסעיף לסכומים הקבועים בסימן א' בפרק 1', חלק ההפניה להוראות הפרק.

בסעיף 33 המוצע, מוצע להוסיף את סעיף 11109 לחוק הדואר ולהסמיך את המנהל או המפקח, לפי העניין, להחליט על פריסת התשלום של העיצום הכספי לבקשתו של מפר. זאת, בעיקר לנוכח עדכון והגדלה של סכומי העיצומים הכספיים כמוצע בהצעת החוק. יובהר כי סמכות זו נתונה למנהל או למפקח, לפי העניין, כל עוד לא חלף מועד התשלום.

⁵ ס"ח התשנ"ה, עמ' 170.

"סימן ב': התראה מינהלית"

התראה מינהלית 21109. (א) היה למנהל או למפקח, לפי העניין, יסוד סביר להניח כי אדם הפר הוראה מההוראות לפי חוק זה, כאמור בסעיף 109ב, והתקיימו נסיבות שקבע המנהל, או המפקח, לפי העניין, בנהלים, באישור היועץ המשפטי לממשלה, רשאי הוא, במקום להטיל עליו עיצום כספי, לפי הוראות סימן ב', למסור לו התראה מינהלית לפי הוראות סימן זה; בסעיף קטן זה, "היועץ המשפטי לממשלה" – לרבות משנה ליועץ המשפטי לממשלה שהיועץ המשפטי לממשלה הסמיכו לעניין זה.

(ב) בהתראה מינהלית יציין המנהל או המפקח, לפי העניין, מהו המעשה המהווה את ההפרה ומועד ביצועה ואם אינו ידוע – המועד שבו נודע לו על ביצועה, יודיע למפר כי עליו להפסיק את ההפרה וכי אם ימשיך בהפרה או יחזור עליה יהיה צפוי לעיצום כספי בשל הפרה נמשכת או הפרה חוזרת, לפי העניין, כאמור בסעיף 109ד, וכן יציין את זכותו של המפר לבקש את ביטול ההתראה לפי הוראות סעיף 3109.

בקשה לביטול התראה מינהלית 31109. (א) נמסרה למפר התראה מינהלית כאמור בסעיף 21109, רשאי הוא לפנות למנהל או למפקח, לפי העניין, בכתב, בתוך 30 ימים, בבקשה לבטל את ההתראה בשל כל אחד מטעמים אלה:

ד ב ר י ה ס ב ר

המהווה את ההפרה ואת מועד ביצועה, ואם אינו ידוע – המועד שבו נודע לו על ביצועה, יודיע למפר כי עליו להפסיק את ההפרה וכי אם ימשיך בהפרה או יחזור עליה יהא צפוי לעיצום כספי בשל הפרה נמשכת או הפרה חוזרת, לפי העניין, וכן יציין את זכותו של המפר לבקש את ביטול ההתראה.

לסעיף 31109 המוצע

מוצע כי מפר יהיה רשאי לפנות למנהל או למפקח, לפי העניין, בכתב, בתוך 30 ימים, בבקשה לבטל את ההתראה בשל כך שלא ביצע את ההפרה או בשל כך שהמעשה שביצע, המפורט בהתראה, אינו מהווה הפרה. המנהל או המפקח, לפי העניין, רשאי להאריך את התקופה האמורה מטעמים מיוחדים שיירשמו. כלומר, מפקח שנמסרה לו התראה מינהלית ואינו מסכים עימה, יכול לתקוף אותה בשתי דרכים. האחת היא הגשת בקשה לביטול ההתראה, מאחת העילות המנויות בסעיף 31109 המוצע; השנייה היא הגשת עתירה לבית המשפט כאמור בסעיף 109ט בנוסחו המוצע. אם המפר לא ביקש את ביטול ההתראה או לא עתר לבית המשפט (או שעתר ובית המשפט דחה את עתירתו), רואים אותו כמי שביצע את ההפרה. בעת ביצוע הפרה נוספת (שבשלה יוטל עיצום כספי מוגבר), מנוע המפר מלטעון כי לא ביצע את ההפרה הראשונה. תחיימת אפשרות העלאת הטענות לשלב משלוח ההתראה בלבד נועדה ליצור סופיות להליכים, וכן ודאות ומתן תוקף להתראה ככזו שאמורה להניע את המפר לציית לחוק.

סעיף 36 מוצע להוסיף לחוק הדואר, בפרק ז' בעניין אמצעי אכיפה מינהלית, את סימן ב' שעניינו התראה מינהלית. התראה מינהלית היא כלי אכיפה המקל עם המפר ומחליף, במקרים מסוימים, הטלה של עיצום כספי. ההתראה המינהלית מאפשרת למפר הזדמנות לתקן את ההפרה, בלא תשלום העיצום הכספי. זאת, אף על פי שהתשתית העובדתית שלפני המנהל או המפקח, לפי העניין, מעידה כי הייתה הפרה של הוראות החוק. מנקודת מבטו של המנהל או המפקח, לפי העניין, מנגנון ההתראה מאפשר לו להבהיר את דרישותיו למי שנתון לפיקוחו, בטרם יטיל עליהם עיצום כספי. ההנחה בבסיס הוויתור על הטלת עיצום כספי היא שהוראות הרגולציה אינן בהירות דיין או שהרגולציה מחייבת תקופת התארגנות מבחינת המפוקחים שבמהלכה יהיה להם קושי לקיים את דרישותיה. ההתראה המינהלית מאפשרת להבהיר גם למפר וגם לציבור המפוקחים הרחב, כי ההתנהגות שבשלה נשלחה ההתראה היא הפרה של הוראות החוק.

סימן ב' המוצע יכלול את סעיפים 21109 עד 41109, כמפורט להלן:

לסעיף 21109 המוצע

סעיף זה מבנה את שיקול הדעת בהפעלת הסמכות וקובע כי הנסיבות למתן התראה ייקבעו בנהלים, באישור היועץ המשפטי לממשלה. מוצע גם לקבוע כי בהתראה מינהלית המנהל או המפקח, לפי העניין, יציין מהו המעשה

(1) המפר לא ביצע את ההפרה;

(2) המעשה שביצע המפר, המפורט בהתראה, אינו מהווה הפרה.

(ב) המנהל או המפקח, לפי העניין, רשאי להאריך את התקופה האמורה בסעיף קטן (א), מטעמים מיוחדים שיירשמו.

(ג) קיבל המנהל או המפקח, לפי העניין, בקשה לביטול התראה מינהלית לפי הוראות סעיף קטן (א), רשאי הוא לבטל את ההתראה או לדחות את הבקשה ולהשאיר את ההתראה על כנה; החלטת המנהל או המפקח, לפי העניין, תינתן בכתב, ותימסר למפר בצירוף נימוקים.

(א) נמסרה למפר התראה מינהלית לפי הוראות סימן זה והמפר המשיך להפר את ההוראה שבשלה נמסרה לו ההתראה, יראו את ההפרה כאמור בהפרה נמשכת לענין סעיף 41109ד(א), והמנהל או המפקח, לפי העניין, ימסור למפר הודעה על כוונת חיוב בשל ההפרה הנמשכת בהתאם להוראות סעיף 41109ב, בשינויים המחוייבים.

הפרה נמשכת
והפרה חוזרת
לאחר התראה

(ב) נמסרה למפר התראה מינהלית לפי הוראות סימן זה והמפר חזר והפר את ההוראה שבשלה נמסרה לו ההתראה, בתוך שנתיים מיום מסירת ההתראה, יראו את ההפרה הנוספת כאמור בהפרה חוזרת לענין סעיף 41109ד(ב), והמנהל או המפקח, לפי העניין, ימסור למפר הודעה על כוונת חיוב בשל ההפרה החוזרת, בהתאם להוראות סעיף 41109ב, בשינויים המחוייבים.

סימן ג': שונות

על מעשה אחד המהווה כמה הפרות של הוראות לפי חוק זה המנויות בסעיף 41109ב או לפי חוק אחר, לא יוטל יותר מעיצום כספי אחד.

עיצום כספי בשל
הפרה לפי חוק זה
ולפי חוק אחר

דברי הסבר

ההפרה הראשונה שביגנה ניתנה ההתראה. ההודעה על כוונת חיוב שימסור הממונה למפר במקרה זה תהיה כאמור בסעיף 41109ב בשינויים המחוייבים. כך למשל, במקרה זה תכלול ההודעה פרטים הנוגעים להפרה הנמשכת ובין השאר נתונים לענין הימשכות ההפרה ולענין תקופת ההפרה (ממועד משלוח ההתראה). במקרים שבהם ביצע המפר הפרה חוזרת לאחר משלוח התראה על ביצוע ההפרה הראשונה, ימסור לו הממונה הודעה על כוונת חיוב כאמור בסעיף 41109ב בשינויים המחוייבים. כך למשל, במקרה זה תכלול ההודעה פרטים הנוגעים להפרה החוזרת ולסכום העיצום הכספי המוטל בגינה, שהוא סכום גבוה יותר, בהתאם להוראות סעיף 41109ד(ב) לחוק הדואר.

לסעיף 41109 המוצע

סימן ב' בענין התראה מינהלית יכלול, כאמור, את הסעיפים כפי שפורטו לעיל. לאחריו, מוצע לקבוע את

נוסף על כך, מוצע לקבוע כי במקרה שבו קיבל המנהל או המפקח, לפי העניין, בקשה לביטול התראה מינהלית, רשאי הוא לבטל את ההתראה או לדחות את הבקשה ולהותיר את ההתראה על כנה. החלטה כאמור תינתן בכתב ותימסר למפר בצירוף נימוקים.

לסעיף 41109 המוצע

בהמשך לאמור לעיל, מוצע לקבוע בסעיף 41109 כי אם נמסרה למפר התראה והמפר המשיך להפר את ההוראה שבשלה נשלחה ההתראה, ימסור לו המנהל או המפקח, לפי העניין, הודעה על כוונת חיוב בשל הפרה נמשכת. לענין זה יובהר כי מכיוון שבהתראה מינהלית מותר המנהל או המפקח, לפי העניין, כאמור לעיל, על העיצום הכספי בשל ההפרה, סכום העיצום הכספי שיוטל במקרה זה הוא בשל הימשכות ההפרה (בהתאם לסעיף 41109ד(א) לחוק הדואר), ואינו כולל את סכום העיצום הכספי בשל

"שמירת אחריות
פלילית

109 פ"ח. (א) תשלום עיצום כספי או מסירת התראה מינהלית לפי פרק זה, לא יגרעו מאחריותו הפלילית של אדם בשל הפרת הוראה מההוראות לפי חוק זה המנויות בסעיף 109 ב, המהווה עבירה.

(ב) מסר המנהל או המפקח, לפי העניין, למפר הודעה על כוונת חיוב או התראה מינהלית, בשל הפרה המהווה גם עבירה, לא יוגש נגדו כתב אישום בשל אותה הפרה, אלא אם כן התגלו עובדות חדשות, המצדיקות זאת; התגלו עובדות חדשות כאמור והוגש נגד המפר כתב אישום לאחר שהמפר שילם עיצום כספי, יוחזר לו הסכום ששולם בתוספת הפרשי הצמדה וריבית מיום תשלום הסכום עד יום החזרתו.

(ג) הוגש נגד אדם כתב אישום בשל עבירה המהווה הפרה, לא ינקוט נגדו המנהל או המפקח, לפי העניין, הליכים לפי פרק זה בשל ההפרה.

עתירה

109 ט. (א) על החלטה סופית של המנהל או המפקח, לפי העניין, לפי פרק זה, ניתן להגיש עתירה לבית משפט השלום שבו יושב נשיא בית משפט השלום, בתוך 45 ימים מיום שנמסרה הודעה על החלטה.

ד ב ר י ה ס ב ר

במקרה כזה של הסבת ההליך להליך פלילי, אם המפר שילם עיצום כספי, יוחזר לו הסכום ששולם כעיצום כספי בתוספת הפרשי הצמדה וריבית לפי חוק פסיקת ריבית והצמדה מיום תשלומם או הפקדתו עד יום החזרתו.

באופן דומה מוצע לקבוע כי אם הוגש נגד אדם כתב אישום בשל מעשה המהווה גם הפרה, לא ינקוט נגדו הממונה הליכי אכיפה מינהלית.

לעניין סעיף 109 ט לחוק הדואר, שעניינו "ערעור על עיצום כספי", מוצע להחליפו ולקבוע כי על כל החלטה סופית של המנהל או המפקח, לפי העניין, לפי ז' המוצע, למשל החלטה להטיל עיצום כספי (לאחר מסירת דרישת תשלום), החלטה למסור התראה מינהלית או החלטה לפרסם שמו של יחיד (לפי סעיף 109 ט 1, כפי שיפורט בהמשך), יהיה ניתן להגיש עתירה לבית משפט השלום שבו יושב נשיא בית משפט שלום. החלטות אלה הן החלטות מינהליות ועל כן יש לקיים בענייני ביקורת שיפוטית לפי כללי המשפט המינהלי, ככל החלטה מינהלית אחרת. עוד מוצע להבהיר כי עיכוב ביצוע החלטה של המנהל או המפקח, לפי העניין, במקרה של הגשת עתירה, נתון לשיקול דעתו של הממונה או של בית המשפט שאליו הוגשה העתירה. כמו כן מוצע לקבוע כי אם התקבלו העתירה או ערעור על פסק דין בעתירה כאמור, סכום הכסף שיוחזר למפר יהיה בתוספת הפרשי הצמדה וריבית, כדי למנוע פגיעה כלכלית במפר שטענותיו נמצאו מוצדקות.

"סימן ג': שונות", ובו ייכללו שאר הוראות פרק ז' לחוק הדואר הקיימות כיום. כמו כן מוצע כאמור לכלול בהצעת החוק, בסעיף 5109 המוצע, את ההוראה הקבועה כיום בסעיף 109 ט לחוק הדואר שעניינה "עיצום כספי בשל הפרה לפי חוק זה ולפי חוק אחר", חלף מיקומה הנוכחי, כאמור בדברי ההסבר לסעיף 35 לעיל.

סעיף 37 מוצע להחליף את סעיפים 109 פ"ח ו-109 ט לחוק הדואר בסעיפים עדכניים הרלוונטיים לעניינים המוסדרים בהם.

לעניין סעיף 109 ט לחוק הדואר, שעניינו "שמירת אחריות פלילית", מוצע להחליפו ולקבוע כי תשלום עיצום כספי או המצאת התראה מינהלית לפי חוק הדואר, לא יגרעו מאחריותו הפלילית של אדם, אם הפרת ההוראה כאמור מהווה גם עבירה פלילית לפי כל דין. ואולם מוצע להבהיר כי לא ניתן לנקוט במקביל אכיפה מינהלית ואכיפה פלילית, ונדרש לבחור את מסלול האכיפה המתאים לנסיבות. על פי המוצע, אם החל הליך מינהלי נגד מפר, לא יוגש נגדו כתב אישום, אלא אם כן התגלו עובדות חדשות המצדיקות זאת. ההיערכות לאכיפה מינהלית בכל הנוגע לאיסוף הראיות, לשיח עם המפר וכדומה נעשית בדרך שונה מאיסוף ראיות לצורך הליך פלילי. כך למשל, המפר אינו נחקר באזרה ואינו נערך להגנה משפטית כפי שנעשה לקראת הליך פלילי. לכן יש להימנע מהסבת הליך האכיפה מהליך מינהלי להליך פלילי, אלא אם כן התגלו עובדות חדשות המצדיקות את המעבר להליך הפלילי.

(ב) אין בהגשת עתירה לפי סעיף קטן (א) כדי לעכב את ביצוע ההחלטה, אלא אם כן הסכים לכך המנהל או המפקח, לפי העניין, או שבית המשפט הורה על כך.

(ג) החליט בית המשפט, לאחר ששולם העיצום הכספי, לקבל עתירה כאמור בסעיף קטן (א) או ערעור על פסק דין בעתירה כאמור, והורה בית המשפט על החזרת סכום העיצום הכספי ששולם או על הפחתת העיצום הכספי, יוחזר הסכום ששולם או כל חלק ממנו אשר הופחת בתוספת הפרשי הצמדה וריבית מיום תשלומו עד יום החזרתו.

תיקון סעיף 1ט09 38. בסעיף 1ט09 לחוק העיקרי –

(1) בסעיף קטן (א) –

(א) ברישה, המילה "הוראות" – תימוק;

(ב) בפסקה (2), במקום "ונסיבות ההפרה" יבוא "מועד ביצוע ההפרה ואם אינו ידוע – המועד שבו נודע לו על ביצועה, ונסיבות ההפרה";

(ג) בפסקה (4), המילה "אם" – תימוק, ואחרי "סכום העיצום" יבוא "הכספי";

(ד) במקום פסקה (6) יבוא:

"(6) שמו של המפר – אם המפר הוא תאגיד";

ד ב ר י ה ס ב ר

ביחס להפעלת שיקול דעתו של המנהל או המפקח, לפי העניין, אשר בידיו מסורה סמכות רבת עוצמה. באמצעות הפרסום מובטחת בקרה ציבורית על כך שהשימוש בסמכות להטיל עיצום כספי הוא שוויוני וענייני. החובה לפרסם חלה על ההחלטות בדבר הטלת העיצומים הכספיים, סכומי העיצומים הכספיים שהוטלו והמקרים והשיעורים שבהם הם הופחתו. מידע זה יאפשר בחינה רוחבית מושכלת של הטלת העיצומים הכספיים ויאפשר למפר לדעת כי העיצום הכספי המוטל במקרה שלו תואם את המדיניות הכללית הנוגעת להפעלת הסמכות האמורה.

לפי הסעיף המוצע, אם מדובר במפוקחים שהם יחידים, לא יפורסמו שמותיהם. פרסום השם מהווה פגיעה בפרטיות, וככל שניתן להשיג את מטרת הפרסום בלא פגיעה בפרטיות – ראוי שכך ייעשה. עם זאת, אם נדרש להזהיר את הציבור מפני התנהלות של מפר מסוים, אף על פי שמדובר ביחיד, יהיה ניתן לפרסם את שמו, ובלבד שניתנה לו הזדמנות להשמיע את טענותיו קודם לכן.

מוצע להבהיר כי חובת הפרסום כפופה למגבלות המנויות בסעיף 9(א) לחוק חופש המידע, התשנ"ח-1998. עוד מוצע להבהיר כי הממונה רשאי שלא לפרסם פרטים שהם בגדר מידע שרשות ציבורית אינה חייבת למסור לפי סעיף 9(ב) לחוק חופש המידע, כדוגמת מידע שהוא סוד מסחרי.

עם זאת, על אף חשיבותו של הפרסום כמפורט לעיל, הרי שכדי למנוע פגיעה מעבר לנדרש במפר כתוצאה מהפרסום האמור, מוצע להגביל את תקופת הפרסום לארבע שנים אם מדובר בתאגיד, ולשנתיים אם מדובר במפר יחיד.

ואלה סעיפים 109ח1 ו-109ט1 לחוק הדואר, בנוסחם ערב החלפתם המוצעת:

"שמירת אחריות פלילית

109ח1. (א) תשלום עיצום כספי לא יגרע מאחריותו הפלילית, לפי כל דין, של המפר.

(ב) הוגש נגד אדם או תאגיד כתב אישום על עבירה לפי חוק זה, לא יחויב בשלה בתשלום עיצום כספי, ואם שילם – יוחזר לו העיצום הכספי בתוספת הפרשי הצמדה וריבית מיום תשלומו ועד יום החזרתו.

ערעור על עיצום כספי

109ט1. (א) על דרישת תשלום ניתן לערער לבית משפט השלום שבו יושב נשיא בית משפט השלום; ערעור כאמור יוגש בתוך 30 ימים מיום שנמסרה דרישת התשלום.

(ב) אין בהגשת ערעור כדי לעכב את תשלום העיצום הכספי, אלא אם כן הסכים לכך המנהל או המפקח, לפי העניין, או שבית המשפט הורה על העיכוב.

(ג) התקבל הערעור, יוחזר סכום העיצום הכספי בתוספת הפרשי הצמדה וריבית, מיום תשלומו ועד יום החזרתו.

(ד) (בוטל);

סעיף 38 מוצע לתקן את סעיף 109ט1 לחוק הדואר שעניינו "פרסום", ולהתאימו להוראות המקובלות בחקיקה. תכלית חובת הפרסום היא הבטחת שקיפות

(2) במקום סעיף קטן (ב) יבוא:

"(ב) הוגשה עתירה לפי סעיף 109ט על החלטת המנהל או המפקח, לפי העניין, להטיל עיצום כספי או הוגש ערעור על פסק דין בעתירה כאמור, יפרסם המנהל או המפקח, לפי העניין, לפי סעיף קטן (א), את דבר הגשת העתירה או הערעור ואת תוצאותיהם.

(1) על אף הוראות סעיף קטן (א)6, רשאי המנהל או המפקח, לפי העניין, לפרסם את שמו של מפר שהוא יחיד, לאחר שנתן לו הזדמנות לטעון את טענותיו לעניין זה אם סבר שהדבר נחוץ לצורך אזהרת הציבור; ההזדמנות לטעון טענות לפי סעיף קטן זה יכול שתינתן למפר במסגרת זכות הטיעון לפי סעיף 109ב2, ובלבד שהמנהל או המפקח, לפי העניין, הודיע למפר על כוונתו לפרסם את שמו, בהודעה על כוונת חיוב לפי סעיף 109ב1;

(3) במקום סעיפים קטנים (ד) ו-(ה) יבוא:

"(ד) פרסום לפי סעיף זה בעניין עיצום כספי שהוטל על תאגיד, יהיה לתקופה של ארבע שנים, ובעניין עיצום כספי שהוטל על יחיד – לתקופה של שנתיים;
(ה) השר רשאי לקבוע דרכים נוספות לפרסום הפרטים האמורים בסעיף זה."

הוספת סעיף
20109

39. אחרי סעיף 109ט לחוק העיקרי יבוא:

"אצילת סמכויות 20109. המנהל רשאי לאצול למנהל מינהל הדואר במשרד התקשורת את סמכותו לנקוט אמצעי אכיפה מינהלית לפי חוק זה."

ביטול סעיף 120

40. סעיף 120 לחוק העיקרי – בטל.

הוספת סעיפים
126 א ו-126 ב

41. אחרי סעיף 126 לחוק העיקרי יבוא:

"שינוי התוספת 126א. השר, בהסכמת שר המשפטים, רשאי, בצו, לשנות את התוספת השנייה, ובלבד שסכום העיצום הכספי שייקבע בטור ב' לתוספת לא יעלה על 200,000 שקלים חדשים.

ד ב ר י ה ס ב ר

(ב) כללים שפורסמו במדריך הדואר תחילת תוקפם ביום פרסומם אם אין בהם הוראה אחרת בעניין זה.

(ג) הכללים אינם טעונים פרסום ברשומות, כך הם יהיו פתוחים לעיון הציבור בכל סניפי הדואר של בעלי רישיון כללי"

סעיפים בהמשך לתיקון המוצע לסעיף 109ב(א), שעניינו 41 ו-43 הטלת עיצומים כספיים על הפרת חובות דיווח הקבועות בתקנות הדואר כמפורט בתוספת, מוצע לקבוע בתוספת השנייה לחוק הדואר את רשימת הפרות הרלוונטיות לעניין זה, וכן את העיצום הכספי שיהיה ניתן להטיל בשלהן, בסכום שלא יעלה על 200,000 שקלים חדשים. יצוין כי התקנות חלות רק על חברת הדואר ומשכך ניתן להסתפק בקביעת רף קשיח לעיצום כספי בסכום האמור, שלא כנגזרת מהכנסותיה השנתיות. כמו כן מוצע להסמיך את שר התקשורת, בהסכמת שר המשפטים לשנות את התוספת השנייה, ובלבד שסכום העיצום הקבוע בה לא יעלה על הסכום האמור. מוצע לקבוע בתוספת השנייה לחוק הדואר את הפרות חובות הדיווח האלה:

סעיף 39 לשם ייעול האכיפה של ביצוע הוראות החוק, מוצע לאפשר למנהל הכללי של משרד התקשורת לאצול למנהל מינהל הדואר במשרד התקשורת את סמכותו להטיל עיצום כספי או לשלוח התראה מינהלית או לקיים בירור מינהלי בהתאם להוראות פרק 1' המוצע.

סעיף 40 בהמשך למוצע בסעיף 9 לעניין תיקון סעיף 53 לחוק הדואר, שלפיו בעל רישיון כללי יפרסם באתר האינטרנט שלו את הכללים בדבר סדרי הטיפול בדברי דואר, לרבות בעניין דיוורם, איסופם, העברתם, חלוקתם ומסירתם וכל עניין אחר הנוגע לטיפול בהם, מוצע לבטל את סעיף 120 לחוק, המחייב את בעל הרישיון להעמיד את מדריך הדואר לעיון הציבור בכל סניפי הדואר של בעל הרישיון.

וזה נוסח סעיף 120 לחוק כנוסחו ערב ביטולו:

פרסום כללים

"120. (א) בעל רישיון כללי יוציא מדריך דואר שיכלול בין היתר את הכללים.

נוהל דרישת מידע 126. המנהל הכללי של משרד התקשורת, ולעניין השירותים הכספיים – המפקח, יקבע נוהל בעניין המידע שניתן לדרוש לפי סעיפים 11, 88כג(2)(ב) ו-3(ב)."

42. התוספת לחוק העיקרי – תימחק.
 43. אחרי התוספת לחוק העיקרי יבוא:
 הוספת תוספת שנייה

"תוספת שנייה"

(סעיף 109ב(א1))

בתוספת זו –

"תקנות רשות הדואר" – תקנות רשות הדואר (הפיקוח על פעולותיה של הרשות), התשנ"ה-1995⁶ (בתוספת זו – התקנות);
 "הכנסה שנתית" – כהגדרתה בסעיף 109א;

טור א' ההוראה	טור ב' סכום העיצום הכספי
(1) החברה לא מסרה דיווח על אירוע מיוחד בסמוך לאחר התרחשות האירוע בניגוד לתקנה 8 לתקנות;	200,000 שקלים חדשים

ד ב ר י ה ס ב ר

הניתנים על ידי בעל רישיון כללי והחלפתה בקביעה כי על בעל רישיון כללי לדרוש תשלום סביר בעד שירותים שהוא נותן, מוצע לבטל את התוספת לחוק הדואר וזהו נוסח התוספת שאותו מוצע לבטל:

"תוספת
 (סעיף 37)

בארץ:

מכתב רגיל
 גלויה
 (נמחק)
 חבילה אחת
 לחו"ל:

מכתב בדרך הים והיבשה, שמשקלו אינו עולה על 250 גרם
 איגרת אויר
 (נמחק)
 צרור קטן בדרך הים והיבשה, שמשקלו אינו עולה על 500 גרם."

החברה לא מסרה דיווח על אירוע מיוחד בסמוך לאחר התרחשות האירוע בניגוד לתקנה 8 לתקנות הדואר; החברה לא המציאה תכניות, דינים וחשבונות ומסמכים אחרים כמפורט בתוספת לתקנות הדואר, במועדים הקבועים בתקנות הדואר, בנושאים ובמתכונת כפי שנקבעו, בניגוד לתקנה 9(א) לתקנות הדואר; החברה לא מסרה דוח שנתי או רבעוני בניגוד לתקנה 9(ב) לתקנות הדואר; החברה לא המציאה דוחות מיוחדים שעניינם שירותי דואר לציבור במועד שנקבע בניגוד לתקנה 10 לתקנות הדואר.

נוסף על כך מוצע להוסיף לחוק הדואר את סעיף 126, ובו הסמכת המנהל או המפקח לקבוע נוהל בעניין המידע שאותו ניתן לדרוש לפי סעיפי החוק השונים הקובעים את סמכויות דרישת מידע בכתב כאמור לגבי שר התקשורת (סעיף 11 לחוק הדואר), המנהל (סעיף 88כג(2)(ב) לחוק הדואר), המפקח (סעיף 88כג(3)(ב) לחוק הדואר) או פקחים שהוסמכו לכך לפי העניין.

סעיף 42 סעיף 37(א) לחוק הדואר בנוסחו כיום קובע כי שר התקשורת, באישור שר האוצר יקבע בתקנות את התשלומים בעד השירותים המנויים בתוספת, שנותן בעל רישיון כללי. בסעיף קטן (ב) נקבע כי שר התקשורת, באישור שר האוצר וועדת הכלכלה, רשאי בצו להוסיף שירותים לתוספת או לגרוע שירותים מהתוספת. לנוכח התיקונים המוצעים בסעיף 8 להצעת החוק, בעניין שינוי מדיניות פיקוח התשלומים בעד שירותי הדואר

⁶ ק"ת התשנ"ה, עמ' 1380.

טור א' ההוראה	טור ב' כסום העיצום הכספי
(2) החברה לא המציאה תכניות, דינים וחשבונות ומסמכים אחרים כמפורט בתוספת לתקנות, במועדים הקבועים בתקנות, בנושאים ובמתכונת כפי שנקבעו, בניגוד לתקנה 9(א) לתקנות;	200,000 שקלים חדשים*
(3) החברה לא מסרה דוח שנתי או רבעוני בניגוד לתקנה 9(ב) לתקנות;	
(4) החברה לא המציאה דוחות מיוחדים שעניינם שירותי דואר לציבור במועד שנקבע בניגוד לתקנה 10 לתקנות.	

44. (א) בתקופה של שנתיים החל מיום תחילתו של חוק זה (להלן – יום התחילה), יראו מי שהוסמך למפקח לפני יום התחילה בהתאם לתקנות שהותקנו לפי סעיף 126(א) לחוק העיקרי, והסמכתו עמדה בתוקף ערב יום התחילה, כפקח שהוסמך לפי סעיף 88כב לחוק העיקרי כנוסחו בסעיף 24 לחוק זה, ויחולו לגביו ההוראות החלות על פקח לפי החוק העיקרי כנוסחו בחוק זה.
- (ב) תקנות שהותקנו לפי סעיפים 37(א) ו-126(א) לחוק העיקרי כנוסחו ערב יום התחילה, שעניינן תשלומים בעד שירותי החברה לפי סעיף 37(א) ו-126(א) (בסעיף זה – התקנות הקיימות), יעמדו בתוקפן כאילו הותקנו לפי סעיף 37 לחוק העיקרי כנוסחו בסעיף 8 לחוק זה והכול זולת אם נקבעו בחוק העיקרי כנוסחו בחוק זה או לפיו הוראות במקומן בעניינים שהוסדרו בתקנה מהתקנות הקיימות.
45. בתקופה שמיום התחילה וכל עוד לא מתקיימים התנאים המוקדמים המפורטים בסעיף 57 לחוק הדואר (תיקון מס' 11), התשע"ב-2012⁷, כנוסחו בסעיף 46 לחוק זה יקראו את החוק העיקרי כך:

ד ב ר י ה ס ב ר

- סעיף 44 לסעיף קטן (א)
- בהמשך לסעיף 24 להצעת החוק בעניין הוספת פרק 2': פיקוח" לחוק הדואר, ובהתאם לסעיף 88כב המוצע בו, והקובע הוראות לעניין הליך הסמכת פקחים כמקובל בחקיקה עדכנית, מוצע לקבוע כי מפקחים שהוסמכו בהתאם לתקנות הדואר לעניין שירותים שאינם השירותים הכספיים, יראו אותם פקחים לעניין פרק 2' המוצע למשך שנתיים, וכי בתקופה זו יחולו לגביהם ההוראות החלות על פקח לפי חוק הדואר כנוסחו המוצע. זאת במטרה לשמור על רציפות הפיקוח עד אשר יוסמכו בהתאם לסעיף 88כב המוצע כאמור יובהר כי הוראת מעבר זו אינה רלוונטית לפקחים שהוסמכו לפי סעיף 88טז לחוק הדואר לעניין פיקוח על מתן השירותים הכספיים, שכן הסמכתם נעשתה בהתאם להוראות החוק שמוצע לשמר בעניין הזה (ולמעשה כלשונה לפרק הפיקוח).
- לסעיף קטן (ב)
- בשל החלפתו המוצעת של סעיף 37 לחוק הדואר מוצע לקבוע כי התקנות שהותקנו לפיו יעמדו בתוקפן כל
- עוד לא נקבעו תקנות אחרות בעניינים שנקבעו בהן, אך כל עוד לא בוטלו. הכוונה לתקנות הדואר (תשלומים בעד שירותי החברה לפי סעיף 37(א)), (ג) ו-126(א) לחוק הדואר, התשס"ח-2007 (ק"ת התשס"ח, עמ' 91), ותקנות הדואר (הצמדת תשלומים בעד שירותי החברה), התשס"ח-2008 (ק"ת התשס"ח, עמ' 1030).
- סעיף 45 מוצע תיקון להוראות סעיפים אשר נכנסו לתוקף עם תחילתו של תיקון מס' 11 בנוסח שאינו מתאים למצב המשפטי טרום ההפרדה בין חברת הדואר לבין החברה הבת. מוצע להתאים את ההפניות בסעיף 278(ה) (מחיקת ההפניה לפסקה 9) בסעיף, שעניינה שירות כספי שטרם נכנס לתוקפו), ובסעיף 109(ב) (1) לחוק הדואר (התאמת נוסח ההפרדה המתייחסת למתן שירותים כספיים בסיסיים, לסעיף 15 שמכוחו נקבעת החובה כיום, חלף סעיף 88ב(ב) שטרם נכנס לתוקף). מוצע כי ההתאמות האלה ייקבעו כהוראת שעה, כך שתחול כל עוד לא בוצעה ההפרדה האמורה. אם תבצע ההפרדה, תפקע הוראת השעה, ונוסח הסעיפים כפי שתוקנו בתיקון מס' 11, המותאם למצב המשפטי שלאחר ההפרדה, יעמוד בעינו.

⁷ ס"ח התשע"ב, עמ' 566.

- (1) בסעיף 288ה(א) לחוק העיקרי, במקום "(6) או (9)" יבוא "או (6)";
- (2) בסעיף 109ב(ד)(1) לחוק העיקרי, במקום "בניגוד להוראות סעיף 88ב(ב) יבוא "בניגוד להוראות סעיף 85ב(ב)".
46. בחוק הדואר (תיקון מס' 11), התשע"ב-2012 –
- (1) סעיף 5 – בטל;
- (2) בסעיף 12 –
- (א) פסקה (1) – תימחק;
- (ב) בפסקה (2), המילים "במקום "לא תשולם ריבית" יבוא "לא ישולמו ריבית והפרשי הצמדה", ובכל מקום" – יימחק;
- (3) סעיף 19 – בטל;

ד ב ר י ה ס ב ר

הקובע. משכך מוצע למחוק אותן מתיקון מס' 11 ולחוקק אותן בחוק הדואר כנוסחו המוצע. לבסוף, מוצעים כמה תיקונים לתיקון מס' 11, הנוגעים למתן השירותים הכספיים, כך שיותאמו למצב הדברים כיום שבו את השירותים הכספיים נותנת חברת הדואר, ולא החברה הבת.

לפסקאות (1) עד (4)

מוצע למחוק את ההוראות האלה מתיקון מס' 11, באופן משלים לקביעתן בתיקון חוק הדואר:

לפסקה (1)

מוצע לבטל את סעיף 5 לתיקון מס' 11 (שעניינו תיקון סעיף 35 לחוק הדואר). הצורך בסעיף זה מתייחר לנוכח התיקון המוצע בסעיף 7 להצעת החוק, המבקש לתקן את סעיף 35 באופן דומה. זהו נוסח סעיף 5 שאותו מוצע לבטל:

"תיקון סעיף 35

5. בסעיף 35 לחוק העיקרי –

(1) בסעיף קטן(א)(1), המילים "וכן השירותים הכספיים" – יימחקו;

(2) בסעיף קטן(ב), אחרי "בכל המדינה" יבוא "בכפוף להוראות כל דין".

לפסקה (2)

מוצע למחוק את פסקה (1) ולתקן את נוסח פסקה (2) בסעיף 12 לתיקון מס' 11 (המתקן את סעיף 88 לחוק הדואר). זאת, כהשלמה לתיקון המוצע בסעיף 13 להצעת החוק, המבקש אף הוא לתקן את סעיף 88 באופן דומה. זהו נוסח פסקה (1) שאותה מוצע למחוק:

(1) "בכותרת השוליים, בסופה יבוא "והפרשי הצמדה".

לפסקה (3)

מוצע לבטל את סעיף 19 לתיקון מס' 11, שכן התיקון המוצע בסעיף 18 להצעת החוק, לסעיף 88 לחוק הדואר שעניינו "סודיות", מיתיר את הצורך בסעיף. זהו נוסח סעיף 19 שאותו מוצע לבטל:

סעיף 46 תיקון מס' 11 פורסם ברשומות ביום י"ב באב התשע"ב (31 ביולי 2012). בין השאר, נכללו בו תיקונים לחוק הדואר אשר נועדו להפריד בין פעילות בנק הדואר לבין פעילות חברת הדואר, בדרך של הפרדה. בעניין זה נקבע בתיקון מס' 11 כי סעיפי החוק הנוגעים לביצוע ההפרדה, שענינם, בין השאר, הענקת היתר לבנק הדואר למתן השירותים הכספיים, מתן אפשרות לבנק הדואר לספק את השירותים הכספיים בעצמו והרחבת השירותים הכספיים אשר בנק הדואר יהא רשאי לתת, ועוד (להלן – סעיפי ההפרדה) ייכנסו לתוקפם לאחר שנה מיום פרסומו של תיקון מס' 11 (להלן – היום הקובע), ובלבד שהתקיימו ארבעה תנאים מוקדמים אלה לביצוע ההפרדה: לחברת בנק הדואר בע"מ קיים הון עצמי מזערי כפי שהורה המפקח; לבנק הדואר קיים דירקטוריון; בין חברת הדואר ובנק הדואר נחתם הסכם המסדיר את מתן השירותים הכספיים על ידי חברת הדואר, ונחתם הסכם קיבוצי הנוגע לתנאי העסקת העובדים בחברת הדואר ובבנק הדואר (להלן – התנאים המוקדמים). כמו כן, נקבע כי כל עוד לא התקיים תנאי מהתנאים המוקדמים, ידחה שר התקשורת את היום הקובע בשישה חודשים בכל פעם, עד להתקיימות התנאים המוקדמים. עד כה, בחלוף כתשע שנים מפרסום תיקון מס' 11, טרם התקיימו התנאים המוקדמים, ועל כן שר התקשורת דחה פעם אחר פעם את היום הקובע בעניין תחילתם של סעיפי ההפרדה (שבע עשרה פעמים עד כה) (ק"ת התשע"ג, עמ' 1564; ק"ת התשע"ד, עמ' 585 ועמ' 1570; ק"ת התשע"ה, עמ' 832 ועמ' 1384; ק"ת התשע"ו, עמ' 683 ועמ' 1704; ק"ת התשע"ז, עמ' 643 ועמ' 1386; ק"ת התשע"ח, עמ' 898 ועמ' 2584; ק"ת התשע"ט, עמ' 1912 ועמ' 3520; ק"ת התש"ף, עמ' 454 ועמ' 1822; ק"ת התשפ"א, עמ' 1764 ועמ' 3830). אי לכך, השירותים הכספיים ניתנים כיום בידי חברת הדואר מטעם החברה הבת וההפרדה בין השתיים טרם השתכללה. לפיכך, מוצע לתקן את תיקון מס' 11 ולהחליף את ההסדר שנקבע בו בעניין מועד תחילתם של סעיפי ההפרדה, כפי שיפורט להלן.

כמו כן, מוצעים תיקונים משלימים לחוק הדואר. תיקונים אלה נועדו להכניס לתוקף, במקרים שנמצאו לנוכח, הוראות מתיקון מס' 11 אשר לגביהן נקבע כי יחולו ביום

⁸ ס"ח התשע"ב, עמ' 566.

- (4) בסעיף 21, פסקה (א)1 – תימחק;
- (5) בסעיף 27, בפסקה (4), לעניין סעיף קטן (ג) שבה, במקום הקטע החל במילים "בסכום של" ועד "שקלים חדשים" יבוא "בסכום של 200,000 שקלים חדשים";
- (6) בסעיף 156(1), במקום "שנה מיום התחילה (להלן – היום הקובע)" יבוא "ביום כ"א טבת התשפ"ז (31 בדצמבר 2026) (להלן – היום הקובע)";
- (7) בסעיף 57 –
- (א) בסעיף קטן (א) –
- (1) בפסקה (2), במקום "2 ו-4 עד 9" יבוא "2, 4 ו-6 עד 9";
- (2) בפסקה (4), במקום "16, 18 ו-19" יבוא "16 ו-18";
- (3) במקום פסקה (5) יבוא:
- "(5) סעיף 21(1)(ב);";
- (ב) בסעיף קטן (ב) –
- (1) ברישה, במקום "(1) עד (4)" יבוא "(1) עד (3)";
- (2) במקום פסקה (1) יבוא:
- "(1) החברה הבת הודיעה לשר כי יש באפשרותה וכי היא מעוניינת לתת את השירותים הכספיים בעצמה או באמצעות החברה";
- (3) בפסקה (2), הסיפה החל במילים "ובלבד שהוראה כאמור" – תימחק;
- (ג) סעיף קטן (ג) – בטל;
- (ד) במקום סעיף קטן (ד) יבוא:
- "(ד) לא התקיימו התנאים המוקדמים ביום הקובע, הסעיפים המפורטים להלן, כנוסחם בחוק הדואר (תיקון מס' 11), התשע"ב-2012 – בטלים, והשר יפרסם הודעה על בטלותם ברשומות:

ד ב ר י ה ס ב ר

"תיקון סעיף 88ט

לפסקה (5)

סעיף 27 לתיקון מס' 11 תיקן את סעיף 109ב לחוק הדואר, שעניינו עיצום כספי. בין השאר, הוסיף לסעיף 109ב את סעיף קטן (ג), הקובע כי אם "הפרה החברה הבת תנאי מתנאי ההיתר לשירותים כספיים שנקבע לפי סעיף 88ב, רשאי המפקח להטיל עליה עיצום כספי לפי הוראות פרק זה, בסכום של 27,000 שקלים חדשים". בהמשך לעדכון סכומי העיצומים הכספיים כמוצע בסעיף 28 להצעת החוק, מוצע לעדכן גם את סכום העיצום הכספי בסעיף קטן (ג), ולהעמידו באופן דומה על 200,000 שקלים חדשים. מכיוון שסעיף קטן (ג) המוצע נמנה עם סעיפי ההפרדה וטרם נכנס לתוקף, נדרש לתקנו בתיקון מס' 11.

לפסקאות (6) ו-(7)

כמפורט בחלק הכללי, מוצעים תיקונים בדבר הסדר כניסת סעיפי ההפרדה לתוקף, כאשר ככלל, אפשרות ההפרדה לא תהיה עוד בגדר חובה, וינתן פרק זמן של

19. בסעיף 88ט לחוק העיקרי –

- (1) במקום כותרת השוליים יבוא "חובת סודיות על החברה הבת ומי מטעמה";
- (2) בסעיף קטן (א), אחרי "החברה" יבוא "הבת" ובסופו יבוא "או הפועל מטעמה".

לפסקה (4)

בהמשך לתיקון המוצע בסעיף 19(א) להצעת החוק, לסעיף 88ט לחוק הדואר שעניינו "תקנות וביצוע", מוצע למחוק את פסקה (א)1 שבסעיף 21 לתיקון מס' 11, מכיוון שמתיתר הצורך בה. להלן נוסח פסקה (א)1 שאותה מוצע למחוק:

"(א) בפסקה (1), בסופה יבוא "לרבות קביעת תשלומים מרביים או תשלומים מועריים";.

⁹ ס"ח התשע"ב, עמ' 566.

- (1) בסעיף 1, פסקאות (1) עד (4), (6), (7) ו-(10);
- (2) סעיפים 2, 4 ו-6 עד 10;
- (3) סעיפים 11 עד 14, 16 ו-18;
- (4) בסעיף 21, פסקה (1)(ב);
- (5) בסעיף 22, פסקאות (1), (2), (4) לעניין סעיף קטן (ג) שבאותה פסקה, ו-(6)(א);
- (6) סעיפים 23 ו-25;
- (7) בסעיף 27, פסקה (4) לעניין סעיף קטן (ג) שבה;
- (8) סעיפים 38 ו-40 עד 55;
- (9) בסעיף 57, סעיף קטן (א).";
- (8) בסעיף 58, אחרי סעיף קטן (א) יבוא:

ד ב ר י ה ס ב ר

למעשה נותר חוק הדואר במתכונתו הנוכחית בכל הנוגע למתן השירותים הכספיים על ידי החברה, מטעם החברה הבת. מוצע כי שר התקשורת יפרסם ברשומות הודעה כי הסעיפים בטלים.

כמו כן מוצע לפרט את רשימת סעיפי ההפרדה אשר יהיו בטלים במועד הקובע, אם לא התקיימו התנאים המוקדמים. הכוונה לסעיפים מתיקון מס' 11 שנכללו בסעיף 57(א), בנוסחו לאחר שתוקן לפי הצעת החוק ולאחר שבוצעו בו ההתאמות המוצעות בסעיף זה.

לפסקה (8)

מועד תחילתו של תיקון מס' 11 נקבע ליום פרסומו, למעט לעניין סעיפי ההפרדה ומספר סעיפים שתחילתם הותנתה בתקנות. משכך, נוספו לחוק הדואר סעיפים הנוגעים למתן השירותים הכספיים, כאשר חלקם נוסחו באופן שצפה את ההפרדה בין חברת הדואר והחברה הבת. בשל העובדה שביום התחילה טרם בוצעה ההפרדה, נקבעה בסעיף 58 לתיקון מס' 11 הוראת שעה ולפיה עד ליום הקובע יקראו את הסעיפים האמורים בהתאמות הנדרשות למצב המשפטי טרום ההפרדה, כאשר החברה נותנת את השירותים הכספיים מטעם החברה הבת. לנוכח התיקונים המוצעים בחוק הדואר ובתיקון מס' 11, נדרש לבטל שתי פסקאות שנכללו בהוראת השעה, אשר אינן רלוונטיות עוד: האחת, בסעיף 58(א)(3)(ב) לתיקון מס' 11, ולפיה, בסעיף 22(5) לתיקון מס' 11, בכל מקום, המילה "הבת" – תימחק. סעיף 22(5) לתיקון מס' 11 תיקן את הוראת סעיף 88(א)(ד) לחוק הדואר, שזו לשונה: "החברה הבת תקיים הפרדה חשבונאית

כחמש שנים לחברה לפעול לקיום התנאים המקדימים לשם ביצוע ההפרדה. עם זאת, אם לא יתקיימו התנאים המוקדמים או שהחברה לא תבקש ליישם את ההפרדה, בהגיע המועד הקובע יהיו סעיפי ההפרדה בטלים והחוק לא יאפשר זאת בהמשך.

לנוכח האמור, מוצע, בפסקה (6), לתקן את היום הקובע כך שייקבע ליום כ"א בטבת התשפ"ז (31 בדצמבר 2026).

בפסקה (7) מוצע לתקן את סעיף 57(א) ולהתאים את סעיפי החוק המנויים בו לתיקונים המוצעים בהצעת החוק.

כמו כן, מוצע לתקן את סעיפים קטנים (ב) עד (ד) לתיקון מס' 11 כלהלן: מוצע להותיר את סמכות שר התקשורת להקדים את היום הקובע אם ראה שמתקיימים שלושה תנאים מוקדמים עכבניים אלה: (1) הודעה של החברה הבת כי באפשרותה וכי היא מעוניינת לתת את השירותים הכספיים בעצמה או באמצעות חברת הדואר וזאת בלא הגבלת מועדים למתן הודעה כאמור ובלא צורך בקביעת הסכם בין חברת הדואר לחברת בנק הדואר; (2) לחברה הבת קיים הון עצמי מוערי כפי שהורה המפקח; (3) לחברה הבת קיים דירקטוריון.

לצד האמור מוצע לבטל את הקביעה שלפיה שר התקשורת ידחה את היום הקובע בשישה חודשים בכל פעם, עד להתקיימות התנאים המוקדמים.

בחלוף היום הקובע, ואם לא התקיים תנאי מהתנאים המוקדמים (ובכלל זה התנאים הנוספים, ככל שקבע השר), בטלים סעיפי תיקון מס' 11 שטרם נכנסו לתוקף, ובכך

”(א1) בתקופה שמיום התחילה ועד היום הקובע, יקראו את חוק הדואר (תיקון מס’ 11), התשע”ב-2012¹⁰, כך שבסעיף 58(א) שבו, פסקאות (3)(ב) ו-(4)(ד) – יימחקו.”

ד ב ר י ה ס ב ר

זה נוסח פסקאות 58(א)(3) ו-(4)(ד) שאותן מוצע למחוק:
”(ב) בפסקה (5), בכל מקום, המילה ”הבת” – תימחק;
”(ד) בסעיף 88 לחוק העיקרי –

(1) ברישה, במקום ”פעילותה של החברה הבת” יבוא ”פעילותן של החברה והחברה הבת בכל הנוגע לשירותים הכספיים”;

(2) בפסקה (2), במקום ”רואה החשבון המבקר של החברה הבת” יבוא ”רואה החשבון המבקר של החברה ושל החברה הבת” ובמקום ”פעילותה של החברה הבת” יבוא ”פעילותן של החברה והחברה הבת בכל הנוגע לשירותים הכספיים”;

לעניין הכספים, ורשאי המפקח לתת לחברה הבת הוראות לעניין זה”. הוראת השעה בסעיף 58 לתיקון מס’ 11 התאימה נוסח זה כך שעד היום הקובע יחול על חברת הדואר, המנהלת בעצמה את הכספים מטעם החברה הבת.

עם זאת, מאחר שלחברה הבת יכול שיהיו עובדים ופעילות ומכיוון שכך על הוראת ההפרדה החשבונאית לחול גם עליה, ומשכך מוצע למחוק את הפסקה האמורה.

הפסקה השנייה המוצעת עניינה במחיקת פסקה (4)(ד) בסעיף 58(א). פסקה זו מתייחסת לסמכויות הפיקוח שנקבעו בתיקון מס’ 11 (סעיף 88 לחוק הדואר), ובמקשת להתאימו למציאות שבה פועלות הן החברה והן החברה הבת ועל כן יש להפעיל את סמכויות הפיקוח ביחס לשתיהן. מאחר שבהצעת החוק מוצע לבטל את סעיף 88 ולהחליפו בסעיף 88כג(3)(ב) המוצע, ומכיוון שנוסחו המוצע של הסעיף כולל התייחסות הן לחברה והן לחברה הבת (ראו בדברי ההסבר לסעיף 24 להצעת החוק, אין עוד רלוונטיות לפסקה (4)(ד) בהוראת השעה, ומכאן מוצע למחוקה.

¹⁰ ס”ח התשע”ב, עמ’ 566.

